

Donau

BIZONII

A L B I

EDITURA

DANUBIU

14

COLECȚIA CITITORULUI

Își merită cu prisosință numele, căci tot ce s'a publicat până în prezent, a însemnat mare succes de public. Dealtfel, primele cinci numere s'au epuizat.

AU APĂRUT:

6. PAPAGALUL CHINEZESC

de Earl der Biggers

7. OMUL DIN RIO

de Axel Rudolph

8. RĂZBUNAREA MEXICANULUI

de Victor Bridges

9. FERMA MORȚII

de Peter Field

10. RĂZBUNAREA IDOLULUI

de S. S. Van Dine

11. PECETEA DIAVOLULUI

de Guy d'Antim

12. DEMONUL MASCAT

de Louis de Wohl

13. SECRETUL SURORILOR TEMPLE

de Herbert Adams

14. BIZONII ALBI

de Gustave Almard

VOR APARE:

15. DOCUMENTUL FATAL

de W. S. Masterman

16. FLAMURA NEAGRĂ

de Albert Bonneau

COLECȚIA CITITORILOR

Nr. 14

GUSTAVE AIMARD

BIZONII ALBI

(Les bisons blancs)

Traducere din franceză
de N. Rădulescu

EDITURA DANUBIU

Str. Dr. Istrate 10, București

Ați citit primele numere din
Colecția de AUR ?

În acest caz, nu se poate să nu vă fi
captivat lectura unor romane ca :

Lupul Singuratic reapare

de J. L. Vance

Prizoniera lui Gingis Han

de Albert Bonneau

și

Pirații Pacificului

de Paul Dancray

Indiscutabil deci că trebuie să reție-
neți de pe acum la debitantul d-vo.

Goana după diamante

de B. E. Stevenson

numărul 5 al „COLECȚIEI DE
AUR” care apare peste
două săptămâni.

BIZONII ALBI

de Gustave Aimard

CAP. I

RIO BRAVO

...Era în ziua de 23 Mai 1863. Cam pe la ora 4 după amiază, oră stabilită în mod precis prin umbra arborilor pronunțat prelungită peste pământul nisipos al savanei, și culoarea roșie arămiu a soarelui care părea un bulgăre de foc la nivelul ramurilor celor mai de jos, doi cavaleri călare pe niște armăsari vioi, îmbrăcați primul cu costumul pitoresc și tipic al vânătorilor de păduri, iar celălalt ca un *rancheros* mexican, amândoi înarmați până în dinți, tășniră dintr'o imensă pădure de cedri al cărei margini se întindeau pe o distanță de mai multe leghe dealungul țărmurilor accidentate ale lui *Rio Bravo*.

Dupăce făcură o scurtă haltă într'un lămină, călătorii își îndreptară armăsarii spre stânga, și merșeră în pasul cailor dealungul țărmului fluvialui. Unul dintre călători, acela îmbrăcat în vânător, părea că cercetează, cu cea mai mare atenție, apele măloase ale râului; trecu astfel o bună jumătate de oră, fără ca să fi schimbat vreun cuvânt între ei; în sfârșit, vânătorul își opri calul cu o mișcare abia simțită a picioarelor și aplecându-se spre tovarășul său îi spuse cu un zâmbet de bună dispoziție:

— Domnule, uite că am ajuns. Iată și valul despre care v'am vorbit azi dimineață.

Aceste câteva cuvinte fură pronunțate într-o franceză perfectă, și cu un accent care trăda pe cel mai pur parizian.

— Ești sigur că nu te înșeli? răspunse cel de al doilea cavalier, în aceeași limbă și cu același accent.

— Eu?... să mă înșel eu? răspunse celălalt râzând, scoțând la iveală niște dinți de toată frumusețea. Glumiți domnule. Cum de s'ar putea așa ceva? Uite... au trecut mai bine de 15 ani de când tot bat meleagurile astea în sus și în jos și la orice oră din zi și din noapte.

— Iartă-mă dacă insist atâta, răspunse celălalt; nu aș vrea să te jignesc cu aceasta, numai că nu zăresc niciunul din punctele de care mi-ai vorbit și care după părerea d-tale,

mi-ar servi să recunosc poziția exactă a vaului.

— Înțeleg neîncrederea d-tale, domnul meu, îi răspunse primul râzând; dar nu ați fost, cum am fost eu, marinar pe ocean și vânător prin lunci. Ia uitați-vă, adaogă dânsul, întinzând brațul spre nord-est, priviți puțin spre dreapta, pe celălalt mal al lui Rio-Bravo sprijinit de istmul acela care înaintează până în mijlocul râului, nu băgați de seamă niște grămezi roșiatice, destul de greu de deosebit de altfel din cauza tufelor de verdeață care le maschează aproape în întregime?

— Pare să fie așa... cred că deosebesc și eu ceea ce spui... dar...

— Dați-mi voce, grămezile acelea aproape imposibil de deosebit la o distanță așa de mare, pentru un om ai cărui ochi nu sunt obișnuiți cu întinsul deșertului, nu sunt altceva decât case. Casele acestea formează ceea ce se numește prin părțile locului un *pueblo*. Acest *pueblo* este exact locul unde voiți să mergeți și unde am făgăduit să vă călăuzesc, adică *Paso del Norte*. Acum, uitați-vă drept în fața d-voastră: nu băgați de seamă, în dosul întinsului pădurii, un arbore uriaș care se ridică cu cel puțin vreo douăzeci de picioare deasupra celorlalti, peste cari pare să fie rege, și ale cărui ramuri frunzoase se întind în toate direcțiile formând un fel de umbrelă? Il vedeți?

— Într'adevăr domnule, îl văd, și... trebuie să mărturisesc că de când am onoarea de a călători în tovărășia d-tale, informațiile și amănuntele pe care mi le-ai dat au fost de o exactitudine din cele mai precise și totdeauna mi avut dreptate. Eu nu sunt decât un copil pe lângă d-ta. Te rog să fii convins că în ceea ce mă privește îți păstrez o mare recunoștință pentru faptul că ai consimțit să-mi fii călăuză în labirintul acesta de nedescurcat pe care îl numești câmp savană, când prerie și unde, dacă m'aș fi găsit singur, fără îndoială că aș fi pierit ca un câine.

— Mă rog! dădu celălalt din umeri cu un aer nepăsător, la ce bun să mai vorbim despre aceasta? Un fleac. În deșert, trebuie să te ajuți. Și pe urmă... cine știe dacă eu nu voi fi și mai încurcat decât ai fost d-ta, găsindu-mă transportat așa pe neașteptate într'unul din marile centre europene, unde d-ta ești ca acasă și unde eu ar trebui să-mi croiesc singur un drum ?! Uite ce, domnule, tot ceea ce face Dumnezeu, este bine făcut ! El a dat deșertul pieilor roșii și vânătorilor și orașele mari oamenilor civilizați; fiecare cu specialitatea lui.

— Mă pui pe gânduri domnule, răspunse celălalt mirat, te credeam francez.

— Eu! *Quien sabe ?* Cine știe? Așa precum spun prietenii noștri spanioli, replică vânătorul răsând, poate că totuși sunt; dar

asta interesează foarte puțin. În clipa de față, trebuie să ne ocupăm de lucruri mult mai importante. Să trecem râul de îndată, sau să facem aici un scurt popas și să trecem vadul abia după o oră sau două?

— Nu mă grăbește nimic, răspunse iute cel de al doilea cavaler; sunt chiar de părere, dacă și d-ta ești de acord, că este mai de dorit să așteptăm aici, nu numai apusul soarelui, dar chiar și răsăritul lunii.

— Bine, făcu vânătorul. Sunt la ordinele d-tale, d-le, adăogă el după o pauză; facă-se voia domniei-voastre.

Tot vorbind, vânătorul puse leneș piciorul la pământ, mișcare imitată prompt și cu oarecare satisfacție și de prietenul său.

Vânătorul legă caii, având grijă să le scoată zăbala, așa ca să poată paște în toată voia din ovăzut sălbatec, *afalfa*, și din mazărea agățătoare, cu care împrejurimile pe o lungime de kilometri erau complet acoperite.

Odată această treabă făcută, vânătorul ridică o pungă enormă cu două buzunare din pânză numită *alforjas*, legată cu griță în dosul selii, și se duse să se așeze lângă tovarășul său care se întinsese deacum pe iarbă.

— Acum, zise el vesel punând sacul dinaintea lui, cred că a sosit momentul să îmbucăm și noi ceva.

— Îți mărturisesc că am o poftă de mână, care ce nu s'a văzut, scumpul meu tovarăș

îi răspunse celălalt pe acelaș ton, și deci invitația d-tale a sosit la timp.

Scotocind prin *alforjas*, vânătorul scoase rând pe rând întinzându-le cu grije pe iarbă. Între el și tovarășul lui, mai întâi o pulpă de căprioară, apoi o bucată de brânză de capră, câteva fructe, banane, rodii și migdale și la urmă niște biscuiți.

— Așa, făcu dânsul râzând, masa este pusă și cum ploștile noastre sunt pline cu rachiul acela grozav franțuzesc, iar apa este la doi pași, nu ne mai lipsește nimic; putem să ne așezăm la masă.

— La masă! răspunse celălalt vesel înarmându-se cu un cuțit.

Cei doi călători începură să mănânce cu o poftă sdravănă și aproape fără să schimbe o vorbă.

Vom profita de acest moment de răgaz în care personagiile noastre pe care le-am adus în scenă, se dedau la o ocupație atât de plăcută, mai ales după o călătorie atât de obositoare, pentru ca în câteva clipe să le zugrăvim portretul și să-i facem cât mai cunoscuți cititorilor.

Primul, adică vânătorul, acela care trecea drept călăuză, era un om care la prima vedere părea să tot aibe douăzeci și cinci sau douăzeci și șase de ani; poate că avea și mai mult căci totul în el denota forță și voință, calități care nu aparțin decât omului format. Dar văzându-l era imposibil să ghicești dacă

avea sub treizeci de ani sau mai mult.

Talia lui era ceva mai mare decât cea mijlocie, însă era foarte solid.

Capul îi era puțin cam mic, așezat îndrăzneț pe un gât scurt dar mușchiulos, care și el îi era pus pe niște umeri de lărgime puțin comună; trăsăturile, fără a fi aspre, erau reci, și fizionomia de o imobilitate de stâncă.

Avea fruntea largă și descoperită; ochii puțin adânciți în orbite și împodobiți cu sprincene dese, cu licăriri schimbătoare; aproape albaștri când erau liniștiți, deveneau întunecați și aruncau fulgere atunci când mânia puneă stăpânire pe el.

Avea privirea dreaptă și deschisă. Părul brun scăpa în bucie mătăsoase de sub pălăria largă de castor, și îi cădea bogat pe umeri.

Omul acesta avea, sau mai bine zis i se dădeau mai multe nume, și vorbea mai multe limbi.

În ținutul unde îl găsim, era în general cunoscut de către albi sub numele de Olivier, de către indienii *bravos*, sub numele de *Ocelot*, cuvânt mexican din care noi am făcut Ocelot, un fel de panteră ceva mai mică decât un jaguar, dar țăruită cu o mare forță mușchiulară și cu un curaj și o sălbătecie neînchipuite. Așa precum Olivier avea mai multe nume, și reputația lui avea variate: pentru mexicani era un om bun, drept.

dezinteresat, cunoscând perfect deșertul, mereu gata să-și servească prietenii cu punga, cu brațul sau cu sfatul, curajos până peste limite, credincios până la moarte; dar pentru pieile roșii se schimba socoteala: vânătorul le inspira o teamă superstițioasă amestecată cu admirație. Nimeni nu cuteza să încerce să lupte în șiretenie și finețe cu el. De neînduplecat cu acei care încercau să-i dăuneze cu ceva, îi urmărea fără încetare până în ascunzișurile cele mai nepătrunse care pentru el nu aveau nici o taină; prin mijloace necunoscute, știa tot ceeace se petrecea prin triburi, demasca, dacă interesul lui era în joc, proiectele cele mai complicate și nu ierta niciodată pe dușmanul pe care îl învinsese.

Cât despre țara care dăduse naștere unei ființe atât de ciudate, nimeni nu ar fi putut să-și imagineze că trăind în ea, trăind așeuri în cuta cea mai ascunsă a inimii sale; ceva mai mult chiar: ea spre a dejuca toate presupunerile, vorbea cu aceeași ușurință și cu un perfect accent: spaniola, portugheza, olandeza, rusa, italiana, germana și franceza; în general, aproape toate dialectele bătrânei Europe, și în plus și vreo șase sau douăsprezece dialecte indiene.

În realitate, care îi era meseria?

Unii făceau din el un traficant, alții un vânător, ba mulți îl credeau *gambucino*, adică căutător de aur.

Pe scurt, era un fel de enigmă vie; nimeni nu ştia precis ce să susţină pe contul său, deşi era foarte cunoscut în tot Mexicul ba chiar şi în Statele-Unite din Nord şi aşa precum am semnalat era tot odată iubit şi temut de către oamenii pe cari întâmplarea îi scotea în cale.

Pe scurt, lăsând de o parte misterul în care se complăcea, omul acesta era în realitate un voinic zdravăn, foarte dibaci ca vânător, bun luptător, dotat cu o vigoare ieşia din comun, priceput la toate exerciţiile corporale, având curajul unui leu, de o încăpăţânare ce întrecea orice limită, mulţumită căreia — zicea el — îi reuşea tot ce şi punea în gând. Era deci un tovarăş preţios în timpul unei călătorii prin savană.

Cel de al doilea forma cu primul un contrast isbitor.

Era un bărbat a cărui vârstă era între 28 şi 32 de ani, înalt, elegant, cu trăsături fine, distinse şi maniere aristocratice.

Se numea Paul-Louis de Charlys aparţinând uneia dintre cele mai vechi familii din Saintonge, unde avea bunuri imense, şi de aproape cinci luni era ataşat consulatului general al Franţei în Mexic, în calitate de prim secretar.

Acum, când aceşti doi oameni, atât de diferiţi ca vârstă, ca poziţie şi caracter, se găseau strâns legaţi, în aparenţă cel puţin, este cazul să ne întrebăm cum de se găseau

totuși împreună în plină *apacheria*, gustând veseli dintr'o bucațică de biscuit, fără a se neliniști de triburile nomade și sălbatece care bântuiau acele ținuturi și puteau să-i surprindă pe neașteptate?

Întrebat, Oliver vânătorul, n'ar fi fost îndrituit să răspundă la aceste întrebări; tot ceea ce știa se mărginea numai la atât: cu o lună înaintea zilei în care povestea noastră, d. consul general al Franței în Mexic căutase peste tot pe celebrul vânător pentru care profesa o stimă cu totul specială, chemându-l să vie cât mai iute la el.

De îndată ce fu înștiințat, Olivier se grăbi să răspundă la chemarea consulului și fu primit cum nu se poate mai bine.

După primele politeți, consulul prezintă lui Olivier pe d. de Charlys, ca fiind nu numai secretarul său, dar mai mult, cel mai intim prieten, și intră fără ocol în subiectul care avea ca motiv dorința de a vedea fără întârziere pe vânător.

D. Paul de Charlys, abia sosit din Franța cu vreo cinci luni mai înainte, era în cea mai completă necunoștință de cauză în privința țării unde fusese pe neașteptate chemat să locuiască un timp poate destul de lung; nu știa nimic nici despre ținut nici despre oameni; mai mult, habar nu avea de limba spaniolă, lucruri care îl băgau într'o serie de înecuroături cu atât mai mari cu cât afaceri de cea mai mare importanță îl obligau să se

ducea în provinciile cele mai îndepărtate și cele mai sălbatice ale republicii mexicane. Consulul general care cunoștea aceste chestiuni, știa cât erau de grave și de urgente, mai mult, purtând cel mai viu interes prietenului său, se și gândise de îndată la Olivier, ea fiind singurul om capabil, în cursul unei călătorii atât de lungi și atât de periculoase prin ținuturi necunoscute, să-i servească totodată de călăuză și de sfătuitor d-lui de Charlys; bine înțeles, adăogase consulul general, în afară de recunoștința la care avea dreptul, vânătorul va mai fi și recompensat generos pentru toată osteneala urmând să-și fixeze singur suma pe care o va crede de cuviință.

După câteva minute de gândire, vânătorul întinse mâna d-lui de Charlys, spunându-i că primește propunerea care i se făcuse și că atât consulul general cât și prietenul său puteau să conteze pe devotamentul său; în ceea ce privește chestiunea banilor, punctul acesta era cât se poate de secundar și, mai târziu, când d. de Charlys se va fi întors din călătoria sa, va putea să-l plătească după voia sa.

Odată stabilit acest punct, călătoria fu fixată peste opt zile.

În adevăr, în ziua fixată, cei doi bărbați porniră la drum; în momentul în care ați făcut cunoștință cu ei se împlineau două luni de când erau nedespărțiți, fără totuș ca d. de Charlys să-i fi pomenit vânătorului despre

scopul oălătoriei sale sau, la rândul lui, vânătorul să fi făcut cea mai mică aluzie în această privință.

Prânzul vânătorilor nu este niciodată prea lung: un sfert de oră, cel mult douăzeci de minute, apoi dacă mai rămâne puțin timp se mai aprinde câte o pipă ori se începe o pălăvrăgeală de Doamne-ajută.

La fel făcură și oamenii noștri. Odată prânzul terminat, Olivier strânse restul merrindelor, apoi frământă o țigare între degete, în timp ce d. de Charlys alese dintr-o cutioară frumoasă de marochin o țigare de foi parfumată și o aprinse cu băgare de seamă. Îndată cei doi tovarăși fură învăluți într'un nor albastru de fum și se lăsară legănați ușor de visări. Nici o vorbă nu se schimbăse între ei de la sfârșitul prânzului.

D. de Charlys rupse primul tăcerea și căută să lege o conversație pe tonul cel mai prietenos.

— Scumpul meu tovarăș de drum, se adresa el, între două fumuri de țigară, uite o bună bucată de vreme decând rătăcim unul lângă altul străbătând Mexicul.

— Două luni cu voia domniei voastre, domnul meu, răspunse vânătorul zâmbind.

— Da, da, și în timpul acestor două luni am găsit în d-ta mereu acelaș minunat camarad de drum și o călăuză neîntrecută.

— Prea încântat domnule de această laudă pe care mi-o aduceți. Am făcut cum am cre-

zut mai bine. Nădăjduesc că și cele ce vor urma vă vor mulțumi ca și începutul, și că nu veți avea nicio imputare de făcut.

— Și eu, sunt sigur, căci nu numai că am recunoscut că ești un as în meseria d-tale, dar mai ești și un om de inimă în care pot avea încredere deplină.

— Domnule, văș fi foarte recunoscător dacă nu mi-ați mai adresa astfel de complimente, îi răspunse Olivier pe un ton foarte caustic. Dacă d-ta mă cunoști așa de bine precum spui, poate că ai băgat de seamă că nu sunt un om din cei de rând. Deși sunt tânăr ca vârstă, sunt totuși bătrân în ceea ce privește experiența căci am trăit mult, adică am suferit destul. Să lăsăm deci la o parte complimentele ieftine care pot măguli amorul propriu al spiritelor mediocre, dar care pentru mine nu au nici o valoare. Mi-am îndeplinit conștiința condițiunile târgului meu cu d-ta, nimic mai mult. Te rog să revii la subiect.

— Cam înțepi, ilustrul meu camarad, zâmbi d. de Charlus.

— Eroare completă domnul meu, din contră, sunt un om sincer și fără ascunzișuri. Nu-mi place să ocolească ei merg drept la țintă fără ocoluri. D-voastră, cei dela omșag, oamenii civilizați, vă credeți obligați, când aveți nevoie de ceva de la unul din semenii d-voastră,

să-i faceți complimente și să-l răsplătiți cu o recompensă regească, crezând că astfel vă asigurați concursul cel mai devotat. Acest raționament este greșit. Omul pe care îl măgulești sau îl copleșești cu promisiuni este foarte rar credincios. Este un mercenar dar niciodată un prieten sau servitor.

— În cece ne privește, noi suntem prieteni, nu-i așa? spuse afectuos d. de Charlys întinzându-i mâna cu încredere.

— Desigur, domnule, răspunse Olivier cu căldură, luând mâna care i se întinsese, ești prietenul unui om pentru care păstrez o stimă neîntinată. Am prea multe motive ca să vă arăt un interes sincer, dar... veniți la fapt.

— Îți mărturisesc că nu înțeleg...

— Sau nu vreți să mă înțelegeți, ceea ce este cam tot acelaș lucru. Fie! am să mă explic. Când am părăsit Mexico, erați extrem de grăbit ca să ajungeți la Paso del Norte. În primele zile ale călătoriei noastre, d-ta te-ai plâns de lungimea drumului, de plictiseala de a fi constrâns a te opri în fiecare seară și de a nu avea alt mijloc de locomotiune decât un biet cal, al cărui pas molău eternizează călătoria. Aceștia sunt termenii d-tale proprii.

— Dă-i înainte, făcu d. de Charlys râzând.

— Puțin câte puțin, nervii ilustrului meu tovarăș s'au mai potolit. Lamentările au încetat și a pornit să se gândească în mod serios la profitul ce se poate trage din goana aceasta dealungul câmpiilor nesfârșite ale Ame-

ricii, pe care la început le-ai găsit pitorești. În sfârșit astăzi, acum o oră, am atins punctul atât de dorit; v'am arătat Paso del Norte, acolo în fața noastră abia la două leghe de cealaltă parte-a fluviului. Presupuneam că vom trece imediat vadul, că vom străbate Rio-Bravo și vom galopa spre oraș. Mă pregătisem să ascult ordinele... când colo ați găsit mai nimerit să vă întindeți pe iarbă și să împărțiți cu mine aceste merinde care nu aveau nimic care ar fi putut ispiti pe un cunoscător în ale mâncării. Și... d-ta ești unul din cei mai fini. Am priceput că dacă ai făcut aceasta este că aveai un motiv, și încă unul serios. Mă rog, d-ta doreai ca înainte de a pătrunde în Paso del Norte, să ai cu mine o explicație la care să nu ia parte nici o ureche indiscretă, așa că locul cel mai nimerit a fost ales aici, în plină câmpie, martor fiind numai Dumnezeu. Cât despre subiectul propus, nu-l știu, sau cel puțin par a fi în neștiință de cauză, pentru că d-ta nu mi-ai încredințat nimic din plăcurile d-tale.

CAPITOLUL II.

METISUL

— Îți admir puterea de pătrundere, domnul meu, răspunse surâzând, d. de Charlys; presupunerile d-tale sunt de o exactitate aproape matematică. Trebuie să cunoști prea bine inima omenească pentru a ajunge la astfel de rezultate. Da, este adevărat, dorința mea de a mă opri aici nu este decât un pretext. Am să-ți dau o explicație și poate să-ți cer chiar un serviciu.

— Sunt gata și pentru unul ca și pentru celălalt. V'am dat doar cuvântul!

— Foarte adevărat. Iată deci care sunt motivele care m'au constrâns să vii aici...

— Cunoșc motivele.

— D-ta? Este posibil așa ceva?

— De ce nu? Pentrucă nu v'am dat să înțelegeți că eu cunosc scopul călătoriei propuse? Nu aveam niciun drept să procedez astfel. Astăzi... se schimbă lucrurile. Amintiți-

vă numai că după prima noastră întrevvedere la Mexico, v'am cerut răgaz opt zile ca să mă pregătesc.

— Și ?

— Ei și uite timp de opt zile m'am informat, și am aflat, nu din curiozitate, ferească Dumnezeu, dar ca să-mi fixez o linie de conduită, așa cum îmi fixez eu și nu mă îndepărtez de ea niciodată. Nu m'aș angaja pentru nimic în lume în vreo afacere care nu ar fi onorabilă. Iată deci cum aru reușit să obțin toate informațiile de care aveam nevoie și vă asigur chiar foarte ușor. Persoanele pe care le-am întrebat mă cunoșteau de timp îndelungat. Știau foarte bine de ce le întreb. Am putea trece deci, dacă vreți, la serviciul de care era vorba.

— Toate acestea mă uimesc. Nu știu ce să cred, îți mărturisesc că am teamă de d-ta și totuși te admir.

— Vă cam înșelați asupra persoanei mele ; să nu vedeți în mine decât un prieten gata să vă servescă, și să aveți toată încrederea în mine căci nu trebuie să vă ascundeți față de mine, partida pe care o jucați este foarte dificilă, greu de câștigat, mai ales că nu știți cu ce adversar aveți de-aface, și că nu vă puteți face nici cea mai ușoară idee asupra moravurilor unor oameni cu care trebuie să duceți o luptă înverșunată până în cele mai ascunse văgăuni.

— Știu foarte bine toate acestea; acum însă toate căile îmi sunt tăiate: trebuie ori să pier ori să înving.

— Așa dar sunteți hotărât, la orice ?

— La orice; dacă dau greș, viața mea nu mai are niciun rost.

— Foarte bine, răspunse vânătorul cu un aer gânditor. vom fi doi care să susținem lupta. În cece mă privește și eu am o po-
liță de plătit omului care vă este dușman; susținând cauza tovarășului meu o apăr pe a mea.

— Nu înțeleg.

— Nici nu trebuie, povestea aceasta ar fi prea lungă pentru timpul pe care-l avem. Dați-mi cuvântul de onoare că nu veți încerca nimic înainte de a-mi cere sfatul și nici să nu-mi cereți socoteală de cece vreau să fac, într'un cuvânt să mi lăsați mână liberă, așa cum spuneți d-voastră francezii, adăogă el cu un zâmbet ironic.

— Fără nicio șovăială, îmi dau cuvântul de onoare, domnule; dar d-ta, la rândul d-tale, te angajezi...

— Să fac și imposibilul ca să reușesc, domnule: nu pot făgădui mai mult.

— Am încheiat târgul, îi răspunse întin-
zându-i mâna.

— Am încheiat târgul, îi răspunse contele în-
tinzându-l mâna.

Pactul fu pecetluit printr'o călduroasă îmbrăţişare.

— Şi acum, reîncepu d. de Charlys, ce trebuie să facem?

— Nimic, răspunse vânătorul ducând un deget la buze. Avem timp să mai fumăm o jumătate de oră.

Cuvintele acestea fură accentuate printr'o privire plină de înţeles care părea că prevesteşte pe francez de ceva rău sau că-l pune în gardă, cel puţin aşa înţelesese acesta.

Țigara de foi se consuma lent și fumul albastru țâșnea din oând în când depe buzele nervoase ale nobilului. De Charlys nu-și schimbă întru nimic poziția în care se afla. Fața lui, deși părea calmă, urechea-i era însă atentă la șgomotele pustiului; zadarnic însă: nu auzea nimic.

Atunci privirea i se îndreptă spre vânător, ca un semn de întrebare: aceasta stătea nemiscat în fața lui cu privireă întoarsă spre pădure și cu spatele la fluviu; aspira cu putere fumul țigaretii, iar mâna stângă apăsă greoaie pe carabina rezemată de coapsă; vânătorul părea că visează.

Deodată, cu o mișcare iute ca gândul, își îndreptă arma spre un tufis des la o distanță de cel mult 150 de pași, ochi vreo două secunde și trase. Se ridică un fum ușurel dar glonteile nu porni.

Pe neașteptate svăcni din tufis nu metis im-

brăcat ca un vânător; scoțând un strigăt de bucurie, își desprinsese arma dela umăr; în aceeași clipă însă vânătorul, cu fața inundată de un zămbet de bătaie de joc, ochi a doua oară și glonteze zdrobi feasta metisului exact în clipa când acesta voia să tragă.

Toate acestea se petrecuseră neînchipuit de repede.

Metisul deschise brațele, se învârti în jurul lui și căzu ca un bolovan la pământ fără un strigăt.

— Caraghiosul, n'a fost așa de smecher precum mă așteptam, răsă vânătorul.

— Carabina nu prea ți-a luat foc, răspunse francezul, viața d-tale ținea de un fir de păr.

— Și d-ta ai crezut tot așa? izbucni în hote de răs vânătorul. Atunci festa a fost foarte bine jucată.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Foarte simplu: caraghiosul acesta, care n'are decât fle spus, ne urmărea și ne spiona dela plecarea noastră din Mexico. — Știi foarte bine în favoarea cui — se ghemuise atât de bine în tufis încât îmi era imposibil să-i deosebesc vreo parte a corpului; totuși aveam certitudinea că era acolo în mijlocul bălăriilor. Pentru a-l obliga să se demaște, am ținut în gură fumul țigărilor pe care îl aspirasem și apoi m'am făcut că trag și pentru a-l înșela și mai bine am dat drumul fumului care din depărtare părea că iese din țevă. Imbecilul a căzut în cursă, așa cum mă așteptasem. A ieșit afară, dar s'a bucurat prea de timpuriu. Mă credeam dezarmat. Iată deci ce mi-a fost

atât de ușor să-l dobor. În timp ce eu îl voi scotocești buzunarele să văd ce conțin, grăbește-te să pui zăbala la cai. Înainte de a trece o jumătate de oră poate, nu o să cam miroasă bine pe aici: vom avea pe urmele noastre vreo cincizeci de indieni apași. Ostilitățile au început. Suntem pe pîcior de război, nu este de glumit.

Olivier se apropie de metis, căruia îi goli iute buzunarele, apoi îl înșfăcă de umeri și îl duse până la râu, unde îi legă o piatră de gât și îl aruncă în Rio Bravo.

Operația aceasta fu executată cu răceală, metodic, cu ușurința omului obișnuit a se juca cu viața în fiecare clipă, și care nu are nicio prejudecată asupra morții unui dușman ucis în legitimă apărare și care consideră această moarte ca fiind accidentală sau cel mult ca rezultatul unui duel.

— Pe cai! Iute! ordonă dănsul.

Cei doi bărbați încălecară și porniră în gonă infundându-se în pădure.

D. de Charllys, mai puțin la curent decât tovarășul său cu mersul vieții în pustiu, neînțelegând anumite subterfugii, galopa alături de vânător fără a-și da seama de ceea ce se petrecea. Toată scena la care asistasă i se părea un coșmar oribil. În sufletul său, se simțea înspăimântat de sângele rece și de lipsa de grijă a omului acesta pe care până atunci îl socotise drept un vânător cinstit și care, cine știe, poate era un bandit fioros în ghiarele căruia căzuse fără speranță de scăpare.

CAP. III

RANCHO VERTE

Noaptea se lăsase cu totul, bezna era de nepătruns. Cei doi călăreți goneau pe sub arbori cu o înțeață vertiginoasă. Tăcuți și aplecați pe gâtul cailor, păreau niște strigoi porniți la drum din cine știe ce poruncă diavolească. Din când în când, străbăteau până la ei urletele lupilor care se amestecau cu miorlăiturile ascuțite ale jaguarilor, dominate de mugetul sălbatec al pumei, leul american.

Adesea, lilieci uriași se învârtteau cu strigăte sinistre pe deasupra capetelor călăreților. Galopul continua parcă și mai drăcesc.

Cursa aceasta nebunească dură mai bine de o oră, iar d. de Charlys avu impresia că vânătorul nu se îndrepta spre o direcție determinată, atât de multe ocoluri făcea la stânga și la dreapta. Totuși, spre marea surpriză a francezului, cei doi călăreți se regăsiră brusc pe malul apei, la

un loc unde Rio Bravo foarte îngust, curgea între două mări acoperite de desişuri, formând parcă un drum de verdeaţă deasupra apelor limpezi şi transparente.

-- Pe aici vom trece râul, zise vânătorul scurt. Urmează-mă pas cu pas; lasă calului d-tale grija de a se descurca singur. Dacă îl împledeci cumva dela aceasta eşti pierdut, vadul este foarte strâmt, curenţul nespus de puternic şi pe lângă toate acestea, trecem doar la doi paşi distanţă de o prăpastie de o adâncime uriaşă, unde din cea mai mică imprudenţă ai putea cădea fără posibilitate de a mai ieşi. Te-am prevestit; deci, fii atent.

D. de Charlys simţi un fior de groază; totuşi era un om de curaj; de douăzeci de ori, îşi riscase viaţa râzând şi sfidase pericolul cu cea mai mare indiferenţă. Dar ucenicia aceasta ciudată pe care o îndeplinea de două luni îi întrecuse toate previziunile, îi dejucase toată experienţa pe care credea că o căpătase în Europa, prin câteva călătorii. Nu exista însă nici o comparaţie cu călătoriile prin locurile aşa zise sălbatece din Europa, unde totuşi domină civilizaţia, unde siguranţa personală nu este definitiv compromisă nici de fiarele sălbătice nici de oameni; unde, după truda unei zile de goană prin locuri pline de stânci, eşti totdeauna sigur că vei găsi către seară, la margine de drum un han mititel şi vesel, unde o hangioaică, de cele mai multe ori simpatică, sau hangiu, gras ca toţi hangii, să se grăbească a-ţi în calea călătorului şi să-ţi

dea în câteva clipe tot ce inima îi dorește.

Și aici... ce deosebire! De îndată ce călătorul a părăsit ultimul oraș, punct de graniță, și de cum vede desfășurându-i-se înaintea ochilor oceanul de verdeață, al deșertului american, totul îi devine ostil. Începe lupta între el și natura întreagă. Luptă teribilă, pe viață și pe moarte: contra sălbătăciunilor, contra oamenilor, a foamei, a setei, a oboselei. Nici urmă de han. Trebuie să dormi sub cerul liber, învelit cu ce se întâmplă, chiar cu cerul. Suferi de frig, căci nopțile sunt de ghiată.

Dimineata, cum te trezești, începi să scuturi de pe tine mîile de șerpi pitici care au venit să se încălzească sub paturi. Apoi, încaleci pe un cal aproape sălbatec, ai deasupra capului un soare de foc, și ești mereu cu ochiul la pândă, cu degetul pe trăgaci, asta ca să nu fii luat pe neașteptate de vreun indian din tribul „bravo” ori de vreun pirat al preriilor, ghemuit în vreun tufiș și ca o culme nu ai nici un pic de apă să-ți potolești o sete ucigătoare. Pe urmă treci prin vaduri, râuri repezi, străbați râpi cu adâncimi de nemăsurat, mergi pe poteci strâmte, de unde un pas greșit te trimite pe lumea cealaltă; și ca o variație, în aceeași zi, după ce te-a înăbușit căldura, simți cum îți îngheață sângele în vine, toate acestea în fiecare zi și noapte, luni întregi.

Ce deosebire între pământul acesta dușmănos al Americii, unde găsești piedeci la fiecare pas și pământul bătrânei Europe unde totul este bine-

voitor și surăde călătorului.

Europeanul dus pe neașteptate în America și care, fără nicio tranziție, se găsește aruncat în mijlocul pustietăților, manifestă o descurajare fără margini. Toate gândurile i se tulbură. Noțiunile de adevăr și de fals nu sunt decât minciuni. Nu mai înțelege nimic, nici despre oameni, nici despre lucruri. Totul îi scapă dintr'odată: echilibrul judecății este frânt, chiar și educația pe care a primit-o se întoarce contra lui și sfârșește prin a-l copleși arătându-i cât de false erau ideile lui asupra vieții, părerile lui de om civilizat asupra naturii pe care o credea învinsă și a cărei incomparabilă putere este nevoit s'o recunoască. Atunci regretă, dar prea târziu, de aș fi umplut capul cu o grămadă de lucruri inutile, de aș fi neglijat fizicul în folosul moralului, căci, în pustiu, dacă inteligența este de mare folos, apoi forța fizică este regină. Lumea Nouă nu admite compromisuri: doar cei care au forța fizică și morală isbutesc. În marea republică și-au dat mâna viclenia, adresa și șiretenia sălbatecilor cu rafinamentul civilizației celei mai avansate, creiând astfel caractere pentru care imposibilul nu există.

Cum aceasta era starea de spirit în care se afla d. de Charlys. Întâmplarea îl smulsese din culmea civilizației pentru a-l arunca în plină barbarie. Simțise cum se fărâma dureros ceva în el. În ideile lui se produsese o prăbușire generală, moralul i se prăbușise sub lovitura primărie pe neașteptate. Chiar și curajul îi lipsea. Nu

mai era sigur de sine, atât de mult îl apărea în cale pericolul sub forme noi și înfricoșătoare.

În zadar încercă să-și recapete plenitudinea judecății pe care o simțea pe punctul de a-și dispărea. Numai prin încăpățănare mai putea pune frâu simțimentelor ciudate care-l frământau și să continue o luptă pentru care nu se socotea tare. Dar în fundul inimii mai avea un sentiment puternic care îl împingea, îl susținea și îl întărea: că rajul și puțin câte puțin dacă nu va slăbi va face din el un alt om. Simțea aceasta și voința lui devenea mai fermă.

Între timp, vânătorul își băgase calul în apă. Acela al d-lui de Charlys îi călca pe urme. Trezirea râului se făcu fără niciun incident. Curând, cei doi călători puseră piciorul pe celălalt mal.

Caii fură șterși cu grijă de apă, iar cavalerii noștri îi încălecară din nou.

— Înaintel porunci vânătorul.

Porniră în acelaș galop neobosit. Goana fu lungă, aproape trei ore, fără încetineală și fără că vreunul din cei doi călători să fi adresat celuilalt vreo vorbă.

Către orele zece seara, părăsiră desigur și se găsiră în plină câmpie.

Noaptea era senină, umedă și înstelată. Luna își arunca razele melancolice și palide pe câmpie, dând decorului o înfățișare fantastică și măreată.

La orizont, se zărea o masă confuză, aproape îndistinctă. La câteva sute de metri, puțin spre dreapta, se zărea o lumină în mijlocul unui mare

desiș de magnolia și tulipi.

Vânătorul și tovarășul său se îndreptară spre lumina aceea.

În curând, desișul păru că se desparte la stânga și la dreapta, și o construcție destul de impunătoare apărură în fața ochilor fermecați ai călătorilor. Această construcție înălbită cu lapte de var, avea șase ferestre la față. Ca importanță putea fi socotită ceva mai mult decât un ranch, dar nu era totuși o hacienda. Avea, precum au toate casele mexicane, o verandă largă, susținută de coloane în fața porții de intrare și un acoperiș în formă de terasă italiană; de jur împrejur un gard viu de cactuși bătrâni. În ansamblu, era o locuință de aspectul cel mai pitoresc și cel mai plăcut.

Când cei doi călăreți nu mai fură decât la vreo sută de pași de locuința aceasta, Olivier încetini galopul calului și se aplecă spre tovarășul său:

Te conduc acum, domnule, într-o adevărată vizuină de bandiți, îi spuse el, cu vocea înăbușită dar este singurul loc, unde, ne putem opri pentru moment. Să nu te miri de nimic. Lasă-mă pe mine să vorbesc și să acționez așa cum voi crede de cuviință. Garantez că vom dormi în această cavernă tot atât de liniștiți ca și în cel mai bun hotel din Mexic sau din Vera-Cruz.

— De ce oare nu dăm o goană chiar până la orașul acela ale cărui contururi se zăresc la orizont, și care pare să nu fie prea departe; nu este cumva Paso del Norte?

— Ceeace se vede nu este un oraș ci doar o haciendă cu satul său de ranchos; pentru siguranța noastră este mai bine să ne oprim aici. Cât despre Paso del Norte, despre care vorbești suntem complet cu spatele spre el. Suntem cam la zece leghe distanță. Hacienda aceea care se vede în zare, se numește hacienda Del Ojo de agua; este destul de întinsă. O să știi în curând de ce nu vreau să cer ospitalitate acolo, deși sunt sigur că personal voi fi foarte bine primit. Pentru noaptea aceasta ne vom opri la Rancho Verde. Va fi mult mai avantajos, pentru diumeata, mai ales.

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Eram convins, dar în clipa de față îmi lipsește timpul necesar pentru a putea da o explicație. Ți repet: lasă-mă să lucrez cum voi crede că-i mai bine.

— Fie! Mă las cu totul condus de d-ta.

— Nici nu ai ceva mai bun de făcut; mai târziu îmi vei mulțumi.

După acest schimb de cuvinte, al căror adevărat înțeles soăpa complet tovarășului de drum, vănătorul își aprinse o țigare și călăreții noștri îndură far frâu liber șailor.

Cu cât călătorii se apropiau, cu atât lumina cere le servea de far părea că se mărește; în curând zăriră o imensă dără de lumină care soăpa prin crăpătura ușii ca prin gura unui crater. Se auzeau frânturi de cântece, râsete strident, strigăte nervoase amestecate cu accentele joșoare ale unui pian ale cântărilor puțin

armonioase se amestecau de bine de rău cu toam-
tamul unui fel de tobă absoă.

— Ehel! după cum văd aceștia duc trai ve-
sel pe aici, zise vânătorul oprindu-se în fața
porții ranchului.

Zgomotul produs de pasul grăbit al cailor
pe pământul tare ca piatra, atrăsese pe pragul
ușii un om gros, de vreo patruzeci de ani, cu
înfățișare de Hercule, cu niște ochi violaci și
un chip sălbatec; era ușor de recunoscut că era
un metis după culoarea feței galbenă și palidă
și după părul unsuros.

Personajul acesta onorabil, nemișcat pe ve-
randă, se uita cam chiorăș la cei doi străini,
fără să pronunțe o vorbă.

— Ave Maria purissima, zise vânătorul pu-
nând piciorul la pământ.

— Sin peccado concebida, răspunse omul cu
monșelanță

După ce această formulă obligatorie a salutu-
lui mexican fu pronunțată, vânătorul continuă
vesel:

— Hei! Tio Camote. O să mă lași mult cu
hăturile în mână? Nu vezi că armăsarul meu și
cel al prietenului meu sunt obosiți și au nevoie
să fie duși la grajd să-și ia porția de fân?

— Doamne! exclamă individul căruia vânătorul
i-l dăduse numele armonios de Camote. Dîos
me perdone! precăt este de adevărat că sunt un
mare păcălos, iată-l pe senor don Olivero; iar-
lă-mă domnia ta că nu te-am recunoscut.

— Bine, bine, destul cu aceasta: pune caii în corral, Tio Camote.

— Indată, stăpâne, îndată, făcu el cu grabă apucând de frâu pe cei doi cai.

— Stai un moment, dacă vrei, îl opri vânătorul punându-i mâna pe umăr.

Celălalt se opri.

— Caii, harnașamentele, desagi și celelalte, ți le increditez toate, Tio Camote; mă înțelegi TOATE, adăugă dânsul accentuând fiecare literă, cu vădită intenție.

— Da, da, am înțeles, sigur că da, domnia voastră poate fi liniștită, răspuse dânsul cu o strâmbătură de nemulțumire.

-- Cred că mă cunoști; du-te acum și vezi nu sta mult. Avem ceva de vorbit..

— În zece minute voi la ordinele domniei voastre, stăpâne.

Camote se îndepărtă bombănind între dinți, ducând caii spre corral.

— Domnule, pune-ți revolverele la centură și urmează-mă, o să vezi ceva tare curios, se adresă Olivier lui de Charlys; mai ales sânge rece și poză; trebuie ca oamenii în mijlocul cărora mergem să ne creadă sau mai bine zis să vă creadă de ai lor; cât despre mine, ei mă cunosc de multă vreme.

— Nădăjduiesc că vei fi mulțumit de mine, răspuse râzând domnul de Charlys; hotărârea mea este luată. Orice se va întâmpla, nici nu voi crânci.

— Cu atât mai bine, dacă asta-i hotărârea

d-tale, o să râdem bine înăuntru.

După aceste cuvinte intrară cu capul sus în rancho.

Strigătele, râselele, huiduelele parcă își dublă intensitatea la ivirea lor pe pragul acestei încăperi atrăgătoare.

Cei doi oameni nu se emoționară câtuși de puțin la această primire de o cordialitate puțin cam problematică. Ei își îndreptară pași spre o masă neocupată unde se așezară, apoi plimbară o privire cam disprețuitoare asupra oaspeților acestei văgăuni care păreau că-i inghit din ochi.

Pentru a descrie haznaua aceasta imundă, în care mișunau vreo duzină de indivizi aparținând tuturor castelor și tuturor culorilor, până cea mai isteasă ar fi nepulincioasă.

Cititorul să-și închipue o cocină puturoasă, mobilată cu mese șchioape și soloase, în jurul cărora ședeau așezați pe bănci care se clătinau niște indivizi pe jumătate beți, cu figuri de criminali, înfășurați complet în mantii.

Acești prea stimați frânge-gât, ale căror fețe dispăreau aproape în norii de fum produși de țigările lor, beau, cântau, urlau, scârțâiau pianul sau jucau tabinet cu niște cărți slinoase, scoțând mereu din buzunarele sdrențelor cu care erau înbrăcați, pumni de piese de aur pe care le aruncau din belșug pe masă.

Încăperea era luminată de câteva opaițe care fumegau. Opaițele erau unse cu ulei puturos și verde; mescalul, aguardiente, romul, rachiul de

Catalonia, curgeau în valuri și erau înghițite în cantități enorme.

Cam așa se înfățișa acest loc de distracție. Sosirea călătorilor produsese oarecare efect asupra consumatorilor. Priviri chiorășe și puțin binevoitoare se ațintiră asupra lor, în timp ce șoapte rău prevestitoare se auzeau pe ici pe colo.

Călătorii răspundeau cu indiferența cea mai completă la aceste provocări, destul de timide la început și care se accentuau din ce în ce.

Olivier se sculă, luă de pe un fel de tejghea făcută dintr-o scândură pusă pe două butoaie, o sticlă de rachiu de Catalonia, o puse pe masă, se așază iar, scoase de la centură păhăruțul de finichea prins de ploscă, înutăt fiind într-un totuț de d. de Charlys. Olivier umplu cele două păhăruțe.

— În sănătatea d-tale! se adresă dânsul în englezește.

— În a d-tale! răspunse tovarășul în aceeași limbă.

Ciocniră și băură.

— Atenție! Trebuie să plesnească buboiul! adăogă vânătorul cu voce scăzută punând paharul golit pe masă.

Într-adevăr, în aceeași clipă o hainana lungă și scofâlciță, ășșirată ca o zi de post, și care scârțâia înfiorător cu dosul mâinei la o ghitară, luând poze languroase și făcând ochi dulci, aruncă mânios instrumentul pe masa lângă care era așezat, se sculă și porni balansându-se spre cei doi călători, cu pălăria pusă obraznic pe o

ureche, ținând un pumn în șold și pe celălalt pe mânerul spadei cam prea lungă care-i bătea pulpele slabe.

— Hei, cavalerilor, spuse dânsul ex abrupto cu o voce spartă adresându-se lui Olivier în fața căruia se oprise cu poza unui veritabil căpitan, vă găsesc prea semeți îndrăznind să vă prezentați aici la câteva ore după ce ați omorât pe tovarășul meu la Galina, ca pe o câprioară sau ca pe lup din câmpie.

— Caballero, răspunse vânătorul cu o politețe exagerată, nu am să vă dau nicio socoteală; am ucis, într'adevăr, pe tovarășul d-tale, ca pe un lup ce era și sunt gata să fac și cu persoana d-voastră la fel dacă nu mă lăsați în pace.

— Pe mine! mii de draci! strigă banditul cu o voce de tunet, scofând pe jumătate spada din teacă.

— Da, ilustre caballero, pe domnița voastră și chiar fără nici o întârziere, pasăre a spânzurătoarei, îi replică vânătorul ridicându-se.

— Tare aș vrea s'o văd și pe asta!

— Ai s'o vezi! Afară de aici, târătură! îi strigă vânătorul.

Sări peste masă, apucă pe bandit de ceafă și de centură, îl ridică ca pe un copil și după ce-l legănă câteva secunde deasupra capului îl aruncă din toate puterile la mai bine de douăzeci de pași, strigând în bătae de joc:

— Păzea capetele!

Banditul sbură prin aer ca o săgeată și căzu la pământ afară din han, cu o bufnitură surdă.

Execuția aceasta avusese loc atât de neașteptat, încât toți bețivii rămăseseră tîntuiți pe scaune. Dar mânia li se urcă la cap și atunci toți la un loc se ridicară, puseră mâinile pe spade și se aruncară asupra călătorilor urlând:

— La moarte! la moarte!

Atacul era brutal, inconștient și, din această cauză, inversunat, ucigător.

Mizerabilii aceștia beți de rachi, vedeau roșu. Le trebuia sânge: iată pentru ce se aruncaseră toți deodată asupra celor doi străini cu urlete de fiare sălbatice; nu atât pentru a răzbuna pe cel pedepsit de vânător cât pentru a se supune instinctelor sângeroase pe care beția le fermentase în ei până la paroxismul furiei.

De fapt, puțin le păsa de omul întru apărarea căruia păreau că sărise. Voiau să se bată pentru a se bate și pentru a vărsa sânge, aceasta era totul. Cearța aceasta era pentru ei un intermediu fortuit care mărea, aducând și variație, plăcerile destrăbălărei lor și deaceia nu voiau să rateze ocazia.

De altfel, ca toate corciturile cu sânge amestecat, purtau o ură neîmpăcată rasei albe și a omorî doi albi era pentru ei o plăcere nemai-pomenită.

Dar ei nu prea știau cu cine au de-aface. Vânătorul îi cunoștea de multă vreme și de altfel prin felul de viață, pe care-l ducea era obișnuit cu acest gen de hârțueli atât de frecvente în deșert. El nici nu se sinchisi de uraganul deslăn-

tuit în jurul lui de pedapsa promptă administrată lunganului.

La rândul său d. de Charlys nu se emoționează cătuși de puțin și se pregătește atent; gentilomul francez se regăsea în elementul lui: lupta: orice preocupare fu lăsată la o parte. Pericolul prezent și transformase, trăsăturile sale se destinseseră; zâmbea. Aproximarea luptei îi readusesese buna dispoziție. Își ajută camaradul din tot sufletul, în pregătirile de apărare.

Pregătirile de fapt nu fură nici lungi, nici greu de executat.

Butoaiele servind drept tejghea fură răsturnate într-o clipă și rostogolite într'un colț al încăperii iar cu băncile și cu scaunele cei doi construind o baricadă, care, în timp ce-i apăra de orice contact cu grupul imund al agresorilor, le dădea toată libertatea de acțiune. Nimic mai primitiv și mai simplu decât aceste mezeze cărora nu le lipsea oarecare soliditate. În același timp, împiedeca pe asediați să fie inconjurați.

Primul atac al bandiților se sfârșea de această întăritură improvizată, în dosul căreia se zăreau liniștiți și zâmbitori cei doi cavaleri cu ochii scânteetori și cu revolverele în mână.

Borfașii se dădura înapoi cu un muget de ură și, pentru câteva secunde, ei se consultară în șoaptă.

Între timp, lunganul acela caraghios, cauza primă a acestei încălțări, de bine de rău reușise să se scoale în două picioare. Tot corpul îi era amorțit din cauza contactului prea brusc

cu pământul. Târâs, grăbiș, își făcu apariția în sală, spunegând de furie și arzând de dorința de a se răzbuna.

— Hei, tovarăși! strigă el adresându-se mândros tovarășilor săi, mai șovăiți încă? Poate că dați înapoi în fața a doi oameni! Doi albi vă sperie? Vă este teamă?

— Teamă? urlară bandiții în cor.

— La dracu! continuă lunganul rânjind, sunteți zice contra doi și vă tot ciorovăiți în loc de a porni la atac. Asta dacă nu înseamnă frică, e poftă miroase a puțină lașitate; oare nu doriți să războnați moartea lui Galina?

— Nici nu mai încape discuție dar ne gândim la revolverele celor doi. Nu vrem să ne lăsăm ucși ca niște curci, ceea ce ar fi de dreptul idiot. Vrem să-i trimitem pe lumea cealaltă pe cei doi dușmani fără să riscăm nimic. Din măsurile pe care le-au luat, proiectul nostru de luptă ni se pare grozav de neprielnic, răspunse unul din asediatori.

— Așa este! urlară ceilalți în cor.

— Sunteți cu toții niște fricoși fără pereche. N'aveți și voi puști și revolvere? Armele noastre bat și ele tot atât de departe ca și ale lor și înțineresc tot atât de bine.

— Rămâne de văzut: albi sunt ceva mai pricepuți ca noi în toate chestiunile.

— Ah! dacă Raza de Soare, șeful cel mare al Bizonilor albi ar fi cu noi, s'ar schimba socoteala. El cunoaște măr toată șiretlicurile albiilor și știe cum să le neutralizeze, adăogă un altul.

— Este adevărat, dar Raza de Soare nu-i cu noi, acum cel puțin, nu-i așa? Deci trebuie să se aranjeze cum putem. Haidet puțin curaj, ce braco!

— Curajul nu ne lipsește, numai că nu dorim să fim omorâți ca vițeii la abator.

— Ah! Astfel stau lucrurile! Atunci, tovarăși, lăsați-mă pe mine să trec primul. O să mă înnați?

— Ne vom lua după urmele tale și nu te vom lăsa cu niciun pas înainte.

— Va să zică ne-am înțeles?

— Da, da! urlară cu toții împreună.

— Atunci, înainte! Moarte bestiiilor albe! strigă uriasul lungan, învârtindu-și spada deasupra capului.

— Moarte bestiiilor albe! urlară ceilalți și, ca la o comandă, se aruncară cu toții plini de furie.

— Atenție! spuse repede Olivier, doar câte două lovituri fiecare și să oțchim în jos.

Patru focuri de revolver izbucniră. Două oașeni se rostogoliră la pământ pentru ca să nu se mai ridice. Alți doi se dădură înapoi clătindu-se, ținându-și mâinile pe rănile.

Dar atacul pornise; bandiții mirosiseră sângele; departe de a scădea, ura lor se dublă. Se aruncară cu furie oarbă asupra baricadelor.

Ciocnirea se produse în mod groaznic. Gloanțele zburau fără încetare. Rău îndreptate năvăleau în pereți.

Călătorii nu mai trăgeau. Și mergeau cu sepe. Recî, necîntîși, tăcuți, își implantau spadele lor

lungi în spațiile dintre baricade și de fiecare ie retrăgeau pline de sânge.

Bandiții urlau de ură neputincioasă în fața unei apărări atât de vîguroase. Nu se așteptau la o rezistență atât de dărză. Urișul era cel mai înversunat. Se cramponase de baricadă, pe care voia cu orice chip să o dărâme, scoțând urlete de fiară și dînd lovituri disperate cu spada în inamicii necli fiți.

Ah! strigă Olivier încruntînd sprincenele, nu-ți ajunge lecția pe care ai primit-o, mizerabile! Ei bine! am să te trînt pe lumea cealaltă.

Banditul cel lung, fără să răspundă, lăsa ca un jaguar, și cu stînga îl apucă de umeri pe Olivier în timp ce cu dreapta îl trase o lovitură disperată cu spada.

Căine! ai mințit! Tu ai să mori, nu eu, urlă banditul scrîșnind din dinți.

Olivier se dădu brusc la o parte. Eși din calea banditului și apucînd un ci-tol de țeară îl aplică o lovitură atât de puternică în cap încît acesta ameu ca un bou la tăiere, deschise brațele și se rostogoli la pămînt cu craniul zdrobit, fără să scoată un țipăt.

Bandiții înfricoșați se dădură înapoi. Lecția primită le era suficientă. Cu toții doreau să renunțe la o luptă din care se convinseseră cu vîrf și îndesat că nu vor putea niciodată eși învingători.

Dintr-o lovitură de picior, Olivier răsturnă băncile și mesele care îl despărțeau de dușmani și

Bărbă a se mai ocupa de pericolul care îl amenința
le strigă:

— Puneți mâna și ridicați pe caraghiosul acela! Vedeti dacă nu cumva a murit. Treceți pe urmă la locurile voastre. Cred că lecția aceasta v'ajunge, nu-i așa? Să nu mă obligați să vă mai dau încă una.

Bandiții, cu capul plecat, se supuseră trădând prin gesturi că regretau acțiunea întreprinsă. Vânătorul îi privea cum lucrează și un zâmbet de ciudată expresie îi flutură pe buze.

După ce oarecare ordine fu introdusă în han, cei doi călători își reocupară liniștiți locurile lor, își umplură paharele și reîncepură să vorbească între ei încetinel.

În timpul acesta, încet încet, bandiții care se cam temeau să mai rămână în tovărășia celor doi tovarăși atât de periculoși, se strecurară unul câte unul afară.

— Hei! Ia te uită, spuse d. de Charllys, am rămas singuri; iluștrii noștri tovarăși au părăsit terenul de luptă, fără să se mai gândească să-și ia revanșa.

— Cu atât mai bine, vom vorbi liniștiți, răspunse Olivier; în sănătatea d-tale.

În același clipă, se auzi de afară galopul unor cai.

— Dar asta ce o mai fi? întrebă d. de Charllys.

— Vom afla îndată, răspunse vânătorul cu nepăsare, golindu-și paharul.

CAP. IV.

BIZONII ALBI.

În timpul acesta tropotul cailor se auzea din ce în ce mai distinct și apropiat. Se părea că numărul călăreșilor era mare.

Simpaticul Tio Camote, care, tot timpul cât durase încăierarea se făcuse nevăzut, apărură neașteptate în ușa ranchului dinaintea căruia se opriseră călăreșii.

Începu un fel de târguială în ușa hanului între hangiu și noii veniți. D-lui de Charlys i se păru că nu se discută în limba spaniolă.

Clivier trase și dânsul cu urechea. Tresări și se aplecă spre d. de Charlys:

— Sunt indieni, îi spuse el în șoaptă.

— Indieni sălbatici? întrebă celălalt curios.

— Da, indieni sălbateci sau cum li se mai spune prin partea locului bravos. Să fim atenți. Mai ales multă prudență. Să mă lași pe mine să vorbesc și orice s'ar întâmpla, adăugă el misterios, că toată încrederea în mine.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, replică d. de Charlys, uimit.

— Nu am timp să-ți dau explicații. Atât să știi, că primejdia de adineaori este nimic în comparație cu cea care ne amenință.

— Oh! Oh! Deci este serios atunci! spuse francezul încruntând sprâncenele.

— Foarte serios. Va să zică ne-am înțeles, orice aș spune, orice aș face, să nu te miri de nimic, să ne-mi faci observații și să nu te opui la nimic.

— De! Imi ceri cam mult deodată, murmură francezul.

— Trebuie. Hotărăște-te iute, nu mai avem decât câteva clipe.

— Ei bine! Fie! Am încredere în d-ta, domnule Olivier. Fă precum dorești; nu te teme de nimic. Din clipa aceasta, devin un automat; ai cuvântul meu de onoare.

— Bine, prea bine. Niciodată, n'o să te căești de această încredere pe care mi-ai acordat-o.

— Sunt mai mult decât convins.

— Tăcere! Iată-î! Să fumăm și să bem. Mai ales să ne facem militei de tot, încât cei ce vor intra, să ne ia drept niște călători fără nicio importanță. Vom avea de aface cu Bizonii Albi, adică cu indienii cei mai șireți și cei mai fini din câmpiile vestului.

În clipa aceasta doisprezece sau cincisprezece războinici indieni, înarmați până în dinți, având scutul și haina pestriță din piele de bizon alb, intrară în han precedați de Tio Camote, care

nu mai contenea cu ploconelile și cu urările de tot soiul.

Nu era deloc greu de constatat că bietul hangiu era tare îngrozit de vizita acestor oaspeți sălbațeci. În mintea lui un singur gând domina pe toate celelalte: să nu fie scalpat.

Indienii se așezară tăcuți la una din mesele de lângă ușă, își scoaseră lulelele de la brâu, le îndopară sdravăn cu *morrichee* sau tutun sfânt, ceea ce era o dovadă că erau șefi conducători ai tribului, le aprinseră și începură să fumeze fără să scoată vreo vorbă.

Se părea că nici nu observaseră că se mai aflau și alte persoane așezate în fundul sălii.

Trecură astfel câteva minute, apoi unul din indieni bătu cu pumnul în masă.

Ti. Camote alergă, cu un surâs la comandă pe buze.

— Mescal! ordonă indianul cu o voce groasă și cu accent gutural.

Hangiul se grăbi să le aducă șase sticle de mescal și pănărute din lemn.

Indienii își umplură pănărutele și le goliră dintr-o înghițitură. Apoi continuară să pufoie din lulele trimitându-și unii altora rotocoale de fum în plină față fără să schimbe vreo vorbă între ei.

Aceste Piei Rosii erau hărtați uriași de statură — aveau mai bine de șase picioare înălțime — și arătau ca niște oameni dotați cu o forță ce ieșea din comun. Aveau trăsăturile regulate, ochi mari negri, cu privirea întunecată și plină de șiretenie. Costumul foarte elegant pe care-l purtau cu o ex-

Iremă elegantă era acela al Apașilor.

Părul bogat, ridicat în față în formă de cască, cădea pe spate în formă de coamă și era în întregime împodobit cu pene țipător colorate. Șefii războinici aveau înfiptă în creștet o pană de vultur, semn distinctiv; unul dintre ei avea pe cap și două coarne de bizon, ceace îi dădea un aspect furios și înfricoșător.

La gât, aveau coliere făcute din ghimpii porciilor mistreți, alternând cu ghiare de urs cenușiu. Aveau pieptul gol și tatnat cu desene curioase. Purtau un fel de pantaloni, cusuți din fire de păr, care erau înguști la șolduri și prinși cu o centură de piele și coborau până sub genunchi, unde se pierdea în niște cisme împodobite cu pietricele având atârnate la spate cozi de lup care se târau pe jos, semn de recunoaștere că erau războinicii de alită ai tribului.

La brâu, aveau calumetul, securea de războiu sau tomahawk, cuțitul de scalp, cornul plin cu praf de pușcă, și sacul cu gloanțe. O piele de bizon alb, împodobită cu desene reprezentând loviturile sau rănilor pe care le primise ori le dăduse, era neglijent aruncată pe umăr și se târa și pe jos. În mână, țineau un evantai făcut din aripă de vultur și un biciu. Indienii „bravos” nu se cervesc niciodată de pînteni; mai mult, fiecare dintre acești șefi era înarmat cu o pușcă de fabricație englezească.

Astfel îmbrăcați și înarmați, acești oameni aveau nu numai aspectul cel mai pitoresc și ciudat, dar în privirea și în atitudinea lor se citea multă

Dărbăție și putere care inspira respect și chiar considerație. Văzându-i, simțeai că te afli în fața unor oameni în toată accepția cuvântului și fără să vrei suferai ascendența pe care o exercitau, poate fără a-și da seama, asupra tuturor acelor care îi înconjurau.

Vom completa această descriere constatând că liga triburilor apașilor forma una din cele mai puternice și mai de temut confederații ale savanelor din Vest; că erau indienii cei mai bețivi, cei mai bălaioși, jefuitorii cei mai feroci ai pământelor fără sfârșit și înfărșit că pentru rasa albă nutreau o ură împinsă până la cruzime. Mincinoși, hoți neînfricați, acești indieni erau o adevărată plagă. Nimeni nereușind să-i civilizeze, împotriva lor începuse o luptă de exterminare. Ei știau foarte bine acest lucru și la rândul lor duceau împotriva albilor un războiu atroce și fără cruțare.

Indienii continuau să fumeze liniștit, înghițind cantități enorme de rachiu.

Cei doi călători se credeau definitiv uitați; pentru ca să le îndepărteze orice atenție se prefăcuseră că dorm.

Tio Camote ar fi vrut și el la rândul lui să facă idă localul și să se ducă la culcare, dar acest lucru îi era imposibil însă. Cum să dea afară niște clienți atât de periculoși? Numai gândul de a intra în vorbă cu ei, făcea să i se ridice părul măciucă în cap. Așezat pe unul din butoaie, care îi servea și de contoar, cu picioarele bălăbănindu-se și cu brațele încrucișate, așa fel ca să nu piardă nicio clipă din ochi pe indieni, fuma țigarete tari din frunze de porumb, căutând să nu-și piardă

răbdarea și să-și astâmpere nervii ajunși la o extremă încordare.

Între timp noaptea înainta, stelele începeau să pâlească în înălțimile cerești iar luna cobora spre orizont. Era cam trei după miezul nopții. Nimic nu dădea de bănuit că indienii ar fi avut de gând să părăsească localul. De aproape trei ore decând pătrunseseră în han, nu încetaseră o clipă cu băutul și fumatul și asta fără să li schimbat vreun cuvânt între ei.

Pe neașteptate, șeful, care purta drept porciobă foarte ciudată două coarne enorme de bizoni în formă de diademă — ceea ce îi dădea oarecare asemănare cu războinicii franci care au luptat în Galia în timpul năvălirilor barbare — ridică privirea și scuturând scrumul din lulea, zise destul de tare, fără ca privirea să i se fixeze undeva, cuvintele acestea care făcură pe vânător să tresară și să se ridice brusc ca și cum ar fi fost trezit din somn:

— Fratele meu Oceloît este fără indoială ostent pentru ca să doarmă atât de greu; ochii lui, închiși de somn, l-au împiedecat de a vedea că un prieten a intrat în coliba unui câine turbat, și s'a așezat nu departe de vânător în tovărășia mai multor mari bravi din neamul lui.

— Fratele meu se înșală. Oceloît nu este obosit; dacă îi sunt ochii închiși aceasta nu se datorește somnului, ci pentru a lăsa toată libertatea șefilor celor mari ai Bizonilor Albi. Oceloît i-a văzut pe șefi, însă nu avea dreptul să se ames-

etce în vorba lor fără să fie poftit să le țină companie. Aștepta chemarea ca să vină la masa lor.

— A vorbit bine vânătorul, răspunse Pielea Rosie dând din cap cu evidentă satisfacție; el n'are limba împiedecată. Zeița Wacondah i-a deschis capul cum să se poarte. Vorbele lui sunt prea blânde pentru urechea Panterei. Cuvintele unui prieten sunt un cântec foarte melodios pentru brații Apași. Ce mai spune Ocelot? Este mulțumit că s'a întâlnit cu luptătorii? N'a fost cumva surprins că i-a văzut?

— Ocelot este mulțumit. De ce să fie surprins că vede luptătorii? Oare nu-i aștepta?

— *Owah!* făcu șeful, fratele meu marele vânător alb aștepta pe șefii Bizoni?

— Îi așteptam, răspunse vânătorul scurt.

— Wach! continuă indianul zâmbind insinuant vânătorul alb nu este ceea ce pare; este un șef de încredere al poporului său; leacurile sale sunt bune; știe tot.

— Te înșeli, șefule; sau mai curând, te faci că te înșeli; bune sau rele, leacurile pe care le posed nu erau în măsură să mă facă să aflu ceva și fratele meu cunceaște îndeajuns de bine acest lucru.

— Pantera a vânat multă vreme bizoni decând și-a părăsit așepellul — satul strămoșilor săi; un nor s'a întins peste spiritul său; nu știe ce vrea să-i spună vânătorul.

Olivier, după ce recomandă printr'un gest mut d-lui de Charlys să nu se miște, părăsi locul pe care îl ocupa și veni să se posteze între ușă și masa la care stăteau Pielea Rosie.

— Fratele meu este un șef abil și renumit, zise el rezemându-se în pușca pe care o ținea cu patul la pământ; nu uită nimic; inima lui nu a fost niciodată pornită contra lui Ocelolt; am luat parte la marele sfat al vrăcilor, acum opt luni, în reședința de iarnă a poporului tău, sfat ținut de șefii cei mari ai Bizonilor Albi. Pantera a fumat pipa în tovărășia bunului său prieten. Știu precis ce s'a hotărât la sfatul vrăcilor și mă căsesc aci pentru a pune în aplicare tratatul.

— Owaah! fratele meu fără îndoială că se înșeală.

— Pantera are privirea pătrunzătoare ca și fiara al cărui nume îl poartă; nimic nu-î scapă, oricât de nepătruns ar fi întunericul; însă el nu uită că Ocelolt, este un animal fin și șiret al cărui auz este destul de fin pentru ca să prindă chiar și zgomotele cele mai ușoare; vânătorul a auzit pasul vătuit al catărilor înălțați la un anumit palancăin; fratele meu a vrut să pună la încercare pe vânător, el a avut dreptate. Acum este satisfăcut? Primește să trateze în mod serios cu prietenul său pentru răscumpărarea Crinului Roșu?

Indienii schimbă o privire plină de surpriză, recunoscând că vânătorul mirosise șmecheria lor; dar nu se dădura cu niciun pas înapoi; Pantera, deși prinsă cu mâța în sac, sau dacă vreți să-ți spunei flagrant delict de minciună, continuă îneprobabil:

— Cine poate lupta contra marelui vânător cu

chipei palid? Pantera este oarbă și surdă, față de el.

— Așa dar, mărturisiți că Crinul Roșu și aia aia?

— Ocelot n'a auzit pașii vătuiți ai celor doi catări înhamăți la trăsurica în care călătorește Crinul Roșu?

Vorbește deschis, așa cum șade bine unui războinic șef; eu n'am timp să urmăresc toate ocolurile de vorbă ale indienilor. Ești hotărât, da sau nu, să execuți tratatul pe care l-ai contractat cu mine?

— *Rază de Soare* este un războinic puternic; el este șeful cel mare al nației sale, răspunse sentențios indianul; el ordonă și Bizonii Albi și se supun.

— Atunci, ilustre șef, trebuie să conchid că totul este rupt?

— Fețele palide se deprină ușor; de ce Ocelot vrea să înțeleagă altfel decât am înțeles cuvintele pe care le-am promunit? *Rază de Soare* este șeful cel mare al Bizonilor Albi; el a trăit împreună cu fețele palide; afacerile sale nu sunt și ale Panterei. Dece, oare, Pantera ar trece în locul său?

— Foarte bine, mare șef; voi aștepta deci venirea lui *Rază de Soare*, continuă vânătorul cu amărăciune; poate vorbele lui vor fi mai de înțeles ca ale tale.

Și el făcu o mișcare pentru a se întoarce la locul lui; dar acest lucru nu fu pe placul și-rețerei *Piele Roșie*; îl reținu prietenos de haină.

— Ce mai vrei, șefule? îi zise oarecum brusc vânătorul: n'am vorbit oare destul fără să ajungem la ceva satisfăcător?

— Ocelolt este iute, răspunse cu răceală indianul, dar Pantera este prietenul său; de aceea nu se va supăra.

— N'am intenția să te supăr, răspunse vânătorul, care înțelese că nu avea nimic de câștigat lăcărind o ceartă cu niște oameni care poate că n'ar fi fost prea mândriți dacă i-ar fi căutat prietenul. Dar pentru că șeful cel mare nu este aici, în așteptarea lui am să trag un pui de somn. În cul-pul acesta, așteptarea mi se va părea mai puțin lungă.

— Ocelolt a adus cu el un străin cu fața palidă, un prieten de al vânătorului, fără îndolală vreun șef de al celor cu chipul palid?

— Șefule, te înșeli; persoana de care vorbești nu este prietenul meu: este un călător care se duce la Paso del Norte.

— Și căruia vânătorul îl servește drept călăuză, după cum știu.

— Cine ți-a spus povestea asta, șefule?

— Pantera are ochi buni; vede tot ce se petrece în preerie; pușca vânătorului a grăit la apusul soarelui, și aici chiar n'a fost o încăierare cu niște câini corcîți?

— N'am niciun motiv ca să ascund astfel de lucruri: da, am avut o ceartă, dar în ce măsură îl poate interesa chestiunea aceasta pe șef?

— În nici o măsură; voiam numai să-l fac pe vânător să înțeleagă că Pantera știe ce trebuie să știe; acum, adăogă el, lăsându-l de pulpana

hainei, fratele meu poate merge să se culce dacă aceasta îi face plăcere.

Olivier reveni la locul lui, frământat de gânduri, deși nu lăsa să se întrevadă sbuciumul său sufletească.

— Diavolii aceștia știu toate, bombăni dansul, ițele ni se încurcă; dar bun este Dumnezeu! Indienii n'au decât să se țină bine! Nu au ajuns încă acolo unde speră, iar eu am să le pregătesc ceva la care ei nici nu se așteaptă... Cu adevărat că au cu ei Crinul Roșu? Nu prea cred... În orice caz, să așteptăm!

După aceasta, se așeză pe bancă, își rezemă umerii de zid, și închise ochii; putem însă afirma cu tărie că niciodată nu se gândise mai puțin la somn ca în clipele acelea.

În ceea ce privește pe șeful Bizonilor Albi, se puse din nou pe băut și fumat cu cea mai completă nepăsare, fără a se mai preocupa de vânător, cel puțin în aparență.

CAP. V

MISIUNEA LUI CHARLYS

A venit momentul să-l facem cunoscut cititorului în urma căror evenimente, d. de Charlys a părăsit Mexicul în compania lui Olivier și din ce cauză îl întâlnim în plin teritoriu indian, într-o speluncă de cea mai ordinară speță; vom deschide deci o paranteză și vom povesti cât mai scurt posibil aceste fapte indispensabile pentru a înțelege evenimentelor care vor urma.

Primul efect produs de revoluția din 1789 și poate și cel mai de seamă dintre toate, a fost completa perturbare în care fu aruncată toată înaltă societate franceză. Un mare număr de familii, purtând cele mai frumoase nume din fostă monarhie, și ai căror strămoși conlucraseră glorios la opera măreață a spiritului de unitate francez, își găsiră pieirea sub cuțitul ghilotinei revoluționare; altele fură ruinate cu totul; multe merseră să caute un azil în străinătate și astfel se găsiră răspândite pe toată suprafața globului; foarte puține doar avură fericirea să ajungă

într'un port de unde să poată privi în liniște cum se isbește la picioarele lor uraganul revoluționar.

Familia de Charlys se hotări să țină piept furtunei și să reziste pe poziții. Membrii săi luată parte activă la luptele cele mai mari din Vendeea luptând vitejește aproape până în ultima zi pentru tot ce aveau mai scump. Numele de războiu al marchizului de Charlys. Flăcăul, a rămas nu numai celebru, dar chiar popular în tot ținutul Vendeei și în toată regiunea Bocage. Scăpat ca prin minune din cele mai mari primejdii, marele marchiz de Charlys avu fericirea de a saluta printre primii și de a escorta până la Tuillerii pe regele Ludovic al XVIII la înapoierea sa în Franța în 1814.

Când izbucni revoluția americană, entuziasmul fu general în rândurile tinerei nobilime franceze în favoarea americanilor; contele Charlys de Clayre, de obicei numit contele de Clayre, în vârstă de 22 de ani, fu printre primii care alergă în ajutorul răsculaților, în rândurile cărora luptă vitejește până la semnarea definitivă a păcii, prin tratatul de la Versailles din 1784.

Contele de Clayre nu reveni în Franța decât în 1787, în clipa în care începuseră răbufnările primelor valuri ale uraganului care trebuia să ducă monarhia franceză spre marea catastrofă. Contele de Clayre, în urma poate a unuia din acele presentimente pe care uneori bunătatea divină le trimite în dar omului, dobândise bunuri imense în America, chiar la frontiera indiană; el se căsătorise cu moștenitoarea uneia din cele

mai puternice familii din Statele Unite. Se instalase în fruntea unei mari exploatare agricole, defrișând păduri virgine, ducând civilizația acolo unde până atunci domnise numai barbaria, forțând-o să dea înapoi pentru a face loc luminii și civilizației.

Contele de Charlys nu venise în Franța decât pentru a aranja anumite interese de familie și să prezinte la curte pe fermecătoarea lui soție pe care o adora și căreia voia să-i arate Europa.

Dar momentul fusese rău ales pentru o călătorie de plăcere pe Continent. Contele de Charlys își dădu seamă repede. Fiind un bărbat hotărât și prudent, se grăbi să se debaraseze de toate bunurile pe care le mai avea în Franța și se înapoie în America. Printr-o coincidență ciudată, se imbarcă la Havres cu soția sa, care era gata să nască, la 14 Iulie 1789; precis în ziua căderii Bastiliei, care constituia primul sunet al gornei care avea să dea semnalul uriașei mișcări care a fost Revoluția Franceză.

Începând din ziua aceea toate relațiile contelei de Clayre cu restul familiei fură întrerupte până în 1814, adică 25 de ani mai târziu.

Vom trece repede peste evenimentele care urmară ca să ajungem în anul 1854. La epoca aceasta, contele de Clayre, fiul aceluia despre care am vorbit, veni în Franța cu intenția de a-și înscrie fiica, Jeanne de Clayre, în vârstă de 10 ani la mănăstirea Sacre Coeur; familia de Clayre își păstrase sentimentele franceze, deși se stabilise definitiv în America. Mai mulți din membrii acestei familii reprezentaseră și reprezentau încă

foarte onorabil Franța în câteva localități din Statele Unite, în calitate de consuli ori secretari de ambasadă. D. de Clayre dorea ca fiul lui să primească o educație pur franceză. Contele de Clayre descinse la locuința particulară din strada de Varennes, unde locui tot timpul șederii la Paris. Atunci avură loc între domni de Clayre și de Charlys preliminariile unei căsătorii între cei doi copii, în scopul de a face o apropiere între ramurile aceleiaș familii în cazul probabil, că copii se vor iubi. Contele de Clayre și Contele de Charlys nu voiau cătuși de puțin să influențeze pe copii.

Jeana avea 10 ani; era un copil fermecător la care găseai contopite cele două tipuri, franc și saxon, cu ochii mari albaștri și visători, cu tenul alb, pielea catifelată, cu părul negru. Promite să devină o fermecătoare domnișoară.

Gaston de Charlys, fiul contelui, avea douăzeci și unu de ani; era tipul gentilomului de rasă: frumos, simpatic și elegant. Tocmai era pe punctul de a isprăvi studiile diplomatice.

Fusese convenit între cei doi părinți ca Jeana de Clayre să aibă drept corespondent la Paris, pe contele de Charlys; contesa avea să se ocupe de ea, supraveghiându-i studiile și că o va lua în casa ei în perioada vacanțelor. Odată aranjate aceste chestiuni, contele de Clayre plecă spre America unde îl chemau importante afaceri.

Trecură mai mulți ani și lucrurile se petrecură după cum prevăzuseră părinții. Jeana și Gaston începură să se iubească, fără ca, în aparență, părinții să fi intervenit în vreun chip oarecare

pentru a face să se nască acest dublu sentiment. Copiii aveau toată libertatea a se pronunța.

Sosi și clipa în care Jeana trebuia să se întoarcă în America; Gaston îndeplinise deacum mai multe misiuni diplomatice în Belgia, în Elveția, și în ultima vreme în Spania. Jeana părăsise Franța în August 1861; avea 17 ani; Gaston avea 28. Se stabilă ca formele căsătoriei să aibă loc îndată ce fata va împlini 19 ani, mai erau deci doi ani de așteptare.

Pentru ca fiul său să fie cât mai aproape de logodnică, domnul de Charly îi obțină numirea de secretar pe lângă legația franceză din Mexico.

D. de Clayre poseda proprietăți imense în Texas, chiar pe frontiera indiană, nu departe de Rio Bravo del Norte, proprietăți unde locuia cu întreaga familie. Distanța între cei doi logodnici era deci simțitor diminuată. La sosirea sa în Mexic, după ce își aranjase afacerile cele mai urgente și se prezentă la consulul general unde fu foarte bine primit, d. Gaston de Charlys plecă spre Texas; rămase aproape o lună lângă viitorul său socru și logodnica lui, după care se înapoiă în Mexic la postul său.

Mai trecură câteva luni. Gaston tocmai se pregătea să se înapoeze la Florida: astfel se numea plantația unde își stabilise reședința d. de Clayre; de astădată, era vorba de a se fixa definitiv data căsătoriei, când în ajunul chiar al zilei în care spera să pornească la drum, un curier expediat de d. de Clayre îi aduse noutatea fulgerătoare a unei catastrofe înspăimântătoare.

Indienii Apași, cu care locuitorii din Florida trăiseră în bună înțelegere până atunci, fără nici un motiv năvăliseră asupra fermei pe neașteptate, urmasse o luptă înversunată, luptă în urma căreia indienii fuseseră respinși după ce suferiseră pierderi mari; dar retrăgându-se, dădură foc locuinței și răpiră și mai multe femei printre care se găsea și Jeana de Clayre.

D. de Clayre încălecase imediat și pornise după răpitori, urmat de câțiva dintre servitorii săi cei mai credincioși, îi ajunse prompt și urmă un înăcel de nedescris. Ișbuti astfel să libereze cea mai mare parte dintre captivi, din nefericire

Jeana nu se afla printre ei. Indienii când se văzuseră încercuiți din toate părțile, legaseră lăta de un cal, călărit de unul dintre cei mai vrednici războinici și în timp ce acesta călărea dealungul savanei, tovarășii lui se lăsasă răuciși ca să poată să-i dea timp să scape cu prizoniera.

Acestea erau în ansamblu știrile pe care i le adusese curierul trimis de către d. de Clayre. Gaston iubea la nebunie pe verișoara sa, lovitura nimerise în plin, era cât pe ce să cadă mort.

Din fericăire, se ivi reacția, îi reveni curajul și odată cu el și hotărârea de nesdruncinat de a porni în căutarea nefericitei fete și de a o salva chiar cu prețul vieții.

În urma unei întâmplări, consuliul general,

care nutreă o vie simpatie tânărului secretar și care făcuse, fără a-i spune nimic, active cercetări, primi o scrisoare confidențială dela unul din cunoștii săi, un vânător numit Olivier, foarte atașat de familia Clayre prin datorii de recunoștință. Intr-o epocă îndepărtată, d. de Clayre, în timpul unei vânători în plină savană, salvase viața unui vânător, gata lozit la stâlp și pe care indienii-Apași se pregăteau să-l trimeată pe lumina cealaltă în cele mai cumplite chinuri. În scrisoarea lui, Olivier îl informa pe consul că fiind martor nevăzut al celor petrecute la Florida, făcuse la rândul lui cercetări și acum știa unde ascund Apașii pe biata fată și că răspundea de totul dacă îl lăsau pe el să procedeze cum va crede de cuviință. Insista mai ales asupra faptului că d. Gaston de Charllys să fie lăsat în ne-cunoștință de cauză în ceea ce privește intervenția lui.

Consulul general își cunoaștea omul; știa că se poate crede în el. Consimți de îndată la ceea ce i se cerea.

Acum cititorul știe ce s'a petrecut înainte de începerea acestei povești și cum Olivier și d. de Charllys au părăsit Mexico pentru a se duce la Paso del Norte, unde d. de Charllys grație scrisorilor pe care le avea, putea face uz de armata gărzii civice atunci când nevoia ar cere.

Am văzut apoi cum, în loc de a ajunge la orașul Paso del Norte, d. de Charllys, în urma evenimentelor pe care nu le prevăzu eră, fusese

constrâns să se oprească, la fel ca și tovarășul său, într'o speluncă infectă, numită Rancho Verde și ce urmări a avut pentru călătorii noștri această haltă forțată.

Acum vom închide această paranteză cam prea lungă, și vom relua povestea noastră de acolo de unde am lăsat-o.

CAP. VI

PANTERA ÎȘI PRIMEȘTE PEDEAPSA

Trecuse mai bine de o oră dela discuția vânătorului cu Pielele Roșii; nu mai era mult până să se facă de ziua, cea mai adâncă tăcere domnea în han. Indienii încetaseră cu fumatul și cu băutura.

Erau nemișcați și se părea că somnul este gata să pună stăpânire pe ei.

Pe neașteptate, în lumina palidă a zorilor, se ivi în cadrul ușii hanului o apariție albă; o femeie sau mai curând o fată, fragedă, dragută cu un surâs vag pe buze. Tânăra rămase un moment tăcută, privind curioasă în jurul ei; apoi cu pași ușori făcu doi sau trei pași înainte.

Deodată, ea se opri, și își împreună mâinile cu disperare. O expresie de fericire nebănuită, îi ilumină figura și se aruncă spre fundul sălii strigând cu vocea plină de emoție:

— Gaston!.. Doamne! Dumnezeu a avut milă de rugile mele: sunt salvată!

— Jeana! Jeana! Ce cauți aici! strigă la rândul său tânărul care se ridicase voind să se re-peadă în calea ei.

— Tăcere, nenorocitul! îi spuse Olivier spunându-i mâna ca într'un clește, asta este o cursă

mișelească de ți-a fost întinsă; faci sau ești pierdut!

— Pierdut? băigui d. de Charlys scăpând din strânsoare, cine o să aibe îndrăzneala să-mi răpească logodnica?

El făcu un pas înainte și Jeana îl căzu în brațe.

— Gaston! să fugim! Mizerabili! aceștia ar fi în stare să te omoare, murmură fata printre suspinele care îi frământau plectul.

Dar deacum era prea târziu.

Indienii erau cu toții în picioare, cu mâinile pe arme, rânduți în semicerc în fața singurei eșiri a hanului.

Olivier nu era omul care să se lase dominat de împrejurări sau să dispereze atâta timp cât mai avea o portiță de scăpare.

— Să fiți gata să mă urmați când mă voi așeza înainte; am să vă deschid un drum larg și sângeros, spuse el repede și aproape în șoaptă tânărului. Mai ales să nu vă preocupe persoana mea. Orice s'ar întâmpla, voi fi și eu cu voi.

— Eu sunt gata, spuse calm d. de Charlys așărui față exprima o hotărîre de nestăpânit.

— Ohoho! izbucni într'un răs satanic Pantera, nu i-am spus eu oare vânătorului palid că Crinul Roșu era aci?

— Intr'adevăr, cam așa mi-ai zis, șefule, răspunse Olivier făcându-se că ia drept bune cuvintele șefului; acum văd că m'am înșelat și că șeful cel mare al Bizonilor Albi s'a înut de cuvânt.

— Rază de Soare este un războinic cu renume? limba lui n-îi înodată; ceea ce promite, totdeauna și face.

— Atunci nu ne mai stă nimic împotriva? Fiindcă astfel stau lucrurile, chestiunea se sim-
plifică iar noi suntem gata să tratăm.

— Rază de Soare nu-i de față.

— Ce rost are asta, dacă el acceptă condi-
țiunile noastre?

— Marele vânător palid crede, acum că Cri-
mul Roșu și-a recunoscut prietenul? Fata cea
frumoașă a dat ascultare păsărelei care cîr-
pește în inimioara ei și asifel a trădat șefilor
prezența aici a celui pe care ea îl iubeste! Șefii
știau prea bine că nu se înșală și că vânătorul
palid avea limba mincinoasă, Pantera va aștepta
sosirea lui Rază de Soare; până atunci nimeni
nu va părăsi câmpul — case — câinelui turbat.

— Și crezi așa ceva, iubitul meu șef? zise
Olivier ironic.

— Fratele meu să încerce să iasă și va vedea,
îl se răspunse pe același ton.

Abia terminase Pantera de sporovăit că se și
reșlogoli la pământ cu pieptul ciuruit de gloanțe;
elii doi indieni, la fel aținși și ei căzura de-a-
meu. După ce își descărcă revolverele, vânătorul
apucă pușca de țevă și începu s'o învârtască
pe deasupra capului. Intrase în cercul indienilor
și lovea în dreapta și în stînga mînuind pușca
întocmai ca pe o măciucă, trîntind la fiecare
atingere câte un indian. Deodată, el strigă to-
vărășilor săi:

Bizonii albi

— Curaj Înainte! Suntem scăpați!

Poate că redarea acesiei scene de luptă să fi fost prea lungă, dar faptele s'au petrecut cu înțeleala cu care fulgerul brăzdează cerul. Indienii atacați astfel, avură o clipă de uluială, lucru care îngădui vânătorului să-și croiască drum. D. de Charlys susținând cu mâna stângă pe logodnica lui aproape leșinată și care la rândul ei îl ținea strâns înbrățișat, se aruncă hotărât pe urma vânătorului, cu revolverul în mână.

Dacă ar fi fost singur, fără discuție că ar fi reușit și el să scape.

Dar, biata fată, înebuniă de groază, și pe care o ducea cu el îi împiedeca mersul. Indienii reverindu-și din zăpăceală se năpustiră asupra lui. Deși opuse o rezistență cruntă, fu copleșit de numărul lor și constrâns să se predea ferocilor dușmani pentru a salva astfel viața aceleia pe care o iubea și asupra capului căreia se ridicau mai multe securi.

Olivier judecă situația dintr'o privire. Înțelese că orice efort nou pentru salvarea prietenului său n'ar fi adus la nimic bun, ba poate că i-ar fi grăbit sfârșitul. Era deci mult mai bine să rămână liber.

— Nădejde și curaj! strigă el ca scos din fire; o să mă vedeți iar în curând.

Dintr'un salt fu în șeaua unuia dintre cai indienilor și se îndepărtă în galop nebunesc.

Pielele Roșii traseră mai multe focuri asupra lui, fără ca să-l atingă.

Încăierarea fusese serioasă; patru indieni, printre cari se afla și Pantera zăreau morți, iar alți cinci mai puțin grav răniți.

Cât privește pe d. de Charlys și logodnica sa, ca prin minune, n'aveau nicio zgârietură; probabil că Pielea Roșii primiseră ordinul express să-i cruțe.

Imediat după terminarea luptei, indienii își luară morții pe care îi legară solid de-acutmeziul pe cai, acoperindu-i cu piei de bizon; răniții fură pansați cu un fel de cașaplasme făcute din apă cu pământ și paie uscate, cari fură acoperite apoi cu scoarță de copac. Vom constata în trecere, că tratamentul acesta dintre cele mai primitive dă totuși rezultate minunate.

Cinci minute mai târziu, nu mai era nici urmă de luptă în han, care își reluase aspectul său obișnuit. Cei doi prizonieri stăteau într'un colț triști și tăcuți, schimbând doar între ei pe furis câte o privire plină de durere.

Apași țineau sfat.

După un moment, unul din șefi se apropiă de prizonieri și după ce îi salută, luă cuvântul cu o politeță și o demnitate care ar fi fost învidiate și de omul cel mai civilizat.

— Șeful palid este un mare războinic, zise el adresându-se d-lui de Charlys; s'a bătut cu curajul unui jaguar; unii din oamenii mei mai poartă urmele adânci ale rănilor cauzate de el; alții au pornit pe o potecă sângeroasă ca să vâneze în câmpiile prea fericitelor, alături de părinții lor care l-au precedat: seful cel palid

va fi tratat cu onorurile pe care le merită un luptător atât de viteaz; va avea innuri de inmor-mântare dintre cele mai alese atunci când va fi legat la stâlpul de tortură. Luptătorii mei vor fi foarte bucuroși când îl vor auzi.

După aceea se înclină și așteaptă să vadă ce răspuns îi va da prizonierul la complimentele acestea atât de originale. Toată elocința aceasta se pierdu în van.

D. de Charlys nu pricepuse o iotă. Se mulțumi să dea doar din umeri cu dispreț.

— Wach! continuă Apașul, fratele meu palid este mândru; este un războinic, ce dracu și nu o femeie guralivă; dacă nu vrea să răspundă: frică-se voia lui!

— Lupul Roșu se înșeală, îi zise cu blândețe tânăra fată în limba spaniolă, războinicul cel alb nu răspunde din mândrie, ci fiindcă n'a priceput cuvintele șefului indian.

— Oho! făcu Lupul Roșu — chiar acesta era numele șefului — sunt lucruri de care albiș n'au habar? Știința lor nu este deci bună pentru orșice? Ei vezi; dacă soră mea n'ar susține aceasta. Lupului Roșu nici nu i-ar veni să creadă!

— Si totuși așa este, albiș sunt ca și ceilalți oameni; nu știu decât ceea ce învață.

— Crinul Roșu vorbește bine; sunetul vocii sale armonioase gădile plăcut urecilor. De ce oare a provocat moartea atâtor luptători care nu i-au făcut niciodată niciun rău ci dimpotrivă au tratat-o totdeauna ca pe o soră?

— La ce bun, șefule, să mai revenim asu-

pra acestui subiect? Ceeace s'a făcut nu se mai poate repara. Un prizonier n'are și el dreptul să încerce să-și recapele libertatea?

— Libertatea este bunul cel mai prețios pe care Wacondah l-a dăruit omului; el trebuie să și-o apere pe toate căile, zise sentențios indianul.

— Ce ai de gând cu noi? întrebă fata atunci.

— Numai Raza de Soare are dreptul să hotărască de soarta prizonierilor răspunse Lupul Roșu. Unul din șefii noștri s'a dus să-l întâlnească și să-i spună ce s'a petrecut aici. A luat cu el și pe cei ce au murit în cursul bătăliei, pentru a li se da toate onorurile la care au dreptul.

— Atunci vom sta mult aci?

— Nu, surioară; Crinul Roșu se va urca iar în trăsurica ei; războinicul alb ne va urma călare iar șefii vor porni pe drumurile care duc spre ținuturile lor.

— La ce oră Lupul Roșu a fixat plecarea?

— Șeful așteaptă clipa când Crinul Roșu va binevoi să se urce în trăsurica ei și, războinicii vor pleca de îndată.

— Foarte bine șefule, sunt prizoniera d-tale, trebuie să-ți dau ascultare; îmi dai voie să spun două cuvinte prietenului meu?

— Oh! făcu indianul mirat, dece s'ar opune Lupul Roșu ca sora lui să vorbească cu prietenul ei? Poate să-i vorbească oricât pofteste. Așași Bizoni Albi nu sunt jaguari.

— Șefule îți mulțumesc; te urmez într-o clipă. Indianul se înclină și eși din han.

Fata și d. de Charlyys îl urmară, după ce Jeana îi șopti câteva cuvinte. Trăsurica aștepta, cu doi catâri înhămați dinaintea ușii hațului. Fata luă loc și se întinse pe pernele de puf. Cât despre d. de Charlyys i se aduse un cal pe care îl încălecă; în privința lui nu se luă altă precauțiune decât aceea că fu depozdat de arme și i se legară picioarele de burta calului cu niste curele de piele.

CAP. VII

RAZĂ DE SOARE

Odată terminate aceste preparative, Lupul Roșu duse la gură ishillah, un fel de fluer făcut dintr'o tibie omenească și care atârna legat de gât și dădu semnalul de plecare. Toată trupa porni imediat în galop.

Bine înțeles că nici nu fu deloc vorba de vreo plată pentru tot alcoolul consumat de către indieni în cursul nopții.

Prea cinstitul Tio Camote se păzi să facă chiar cea mai mică reclamație bătaiosilor consumatori; era prea mulțumit că-i vede plecând și că a scăpat așa de eftin, pentru ca să mai pretindă ceva în schimb.

De Charlys, după cum era și firesc, se postă în preajma trăsorii unde se afla logodnica lui; imediat începu o conversație destul de însuflețită între cei doi tineri; trecuse atâta vreme de când nu se văzuseră și aveau să-și spună atâtea lucruri, mai ales după cele petrecute dela despărțirea lor.

Nelinıştea lor era foarte mare, mai ales că sălbăticia și barbaria Apașilor, în mâinile cărora se aflau, le era binecunoscută.

D-ra de Clayre măci și mai mult neliniștea logodnicului ei prin răspunsul pe care i-l dădă la una dintre întrebările lui, care suna astfel.

— Acest sef al Bizonilor Albi despre care se vorbește atât, acest Rază de Soare, atât de renumit, spusese Gaston de Charlys, este fără îndoială, ca și restul poporului său, un tip lăcon și dornic de câștiguri. Ei bine noi suntem foarte bogați. Să nu ne îngrijim deci de soarta noastră! Îi vom oferi o sumă mare de bani drept răscumpărare și el se va simți foarte mulțumit s'o primească în schimbul libertății noastre.

Fata dădu cu tristețe din cap.

— Nu cunoști încă pe Rază de Soare, răspunse ea cu vocea înăbușită de durere; el nu va primi niciodată o răscumpărare din partea ta, Gaston.

— Cum! Să mă refuze? În ceare mă privește, aș înțelege asta: am omorât câțiva dintre oamenii lui, deci ar fi în drept; dar pentru tine, de ce nu!

— Dimpotrivă, pentru răscumpărarea mea s'va opune mai puternic!

— Dar care să fie motivul, pentru numele lui Dumnezeu?

— Vrei să-l știi?

— Bine înțeles că vreau să-l cunosc, scumpa mea Jeana.

— El bine, dragul meu, află că Rază de

Soare mă iubește, și în tine vede un rival pe care vrea să se răsbune în modul cel mai crud.

— Asta-i bună! Indrăznește indianul acesta să te iubească? isbucni tânărul cuprins de o nețărmarită uimire.

— Vai! Scumpul meu Gaston, a făcut și mai mult: a îndrăznit să mi-o spună; disprețul pe care i l-am arătat l'a adus la disperare și și-a jurat moartea.

— Miserabilul! Un scârbos Piele-Roșie, un sălbatec infect preluide să fie rivalul meu! Așa ceva este monstruos, Jeana.

— Vai! nu-l cunoști încă. Când îl vei vedea, vei înțelege atunci în ghiarele cărnii monstru am înăpat. Acum, totul mi s'a lămurit: bănuia prezența ta prin apropiere, căci are spioni peste tot; puterea de care dispune este imensă; toate celelalte triburi tremură în fața lui; nu știu prin ce mijloc o fi descoperit prezența ta și demersul care am fost constrânsă să-l fac astă noapte n'a fost decât o cursă care mi-a fost înlinsă ca să-ți divulg identitatea.

— Da, făcu d. de Charlys, gânditor. Olivier a înțeles și el acest lucru.

— Desigur că nu s'a înșelat; într'adevăr, avem în el un prieten care ne este cât se poate de devotat, scumpul meu Gaston.

— Adevărat, acum am dovada, dar nu știu în clipa de față cu ce ne-ar mai putea fi de folos? Cu nimic sau aproape nimic. Tare mi-e teamă...

— Cine știe, răspunse Jeana cu un zâmbet

trist. Olivier este foarte curajos și mai ales foarte fin; se povestesc lucruri extraordinare despre el; dacă ne-a părăsit atât de brusc este că a observat că intervenția lui nu putea fi decât inutilă; sunt convinsă că în momentul acesta în care noi aproape îl acuzăm, el se ocupă intens de salvarea noastră și pune totul în mișcare pentru a fi cât se poate de sigur de aceasta; să nu disperăm, deci, prietene, cerul nu ne va părăsi; el îl va lumina pe Olivier asupra modului cum să ne scoată din ghiarele sângeroase ale tigrului care a pus stăpânire pe noi în clipa de față.

— Să te audă cerul, p'ea iubita mea Jeana. Nu ai că liăritarea aceasta de nădejde este destul de slabă.

— Exact, totuși să nu disperăm cât timp mai suntem încă în viață.

— În fond, ce fel de om e le vipera aceasta de indian care se numește Roză de Soare?

— Nu pot să-ți spun nimic, prietene, n'as explica rău și n'ai înțelege nimic.

— În sfârșit, scumpa mea, omul acesta, orice ar fi, este legat intrucâtva de ceea ce se numește omenie, face parte din omenie și...

— Eu cred că din contra, nu are nimic de aface cu noțiunea de om și umanitate.

— Jeana, îți place să glumești, și în asemenea împrejurări destul de grave?

— Nu glumesc câtuși de puțin, scumpul meu. Niciodată n'am fost mai serioasă ca acum. Omul acesta, sau mai bine zis monstrul, cum îți va

place să-i spui, este un amestec ciudat de tot ce poate fi mai frumos cu tot ce poate fi mai urât, de mărime și micime totodată, de lărghețe și neschinărie în acelaș timp. Ca fizic, când îl vezi, este aproape un Antinous, ca moral, totdeauna o bestie; știe să pară că împărtășește și chiar că dă dovadă de sentimentele cele mai nobile și mai generoase. Dar în fundul inimii lui este o prăpastie a cărei adâncime nici el n'a cunoscut: este imoral și abject fără limită. Vorbește cu multă dibăcie, uneori este caustic, alte ori spiritual, și de cele mai multe ori emite paradoxele cele mai năstrușnice. Sub o aparență aproape feminină, are o putere aproape herculeană și o agilitate fără seamăn; nimeni nu se poate lua la întrecere cu el în ceea ce privește domesticirea unui cal sălbatec sau folosirea oricărei arme. Născut cine știe în care altă parte, aruncat în cu totul alt mediu ar fi fost un om mare; acum nu este decât un mare scelerat. Ar fi fost aproape un om de geniu, dacă Dumnezeu creându-l nu l'ar fi lipsit de simțul moral. Ar răbufnirile vije'loase ale tigrului și uneori generozitatea leului; în general n'are decât un scop, decât o dorință: să-și sature voftele năstrușnice, să-și satisfacă instinctele perverse și pentru asta toate mijlocele îi sunt nimerite. Iată, Gaston, cam acesta este portretul, bestiei acesteia care ne ține în puterea lui și oricât de hideos ți s'ar părea acest portret, departe de a-l exagera, eu din contra l'am atenuat pe cât se poate. Omul acesta este o enigmă vie pe

care nici el n'ar putea s'o rezolve,

— Atunci doar Dumnezeu ne mai poate scăpa, dacă este așa, căci dacă nici El nu ne vine în ajutor suntem pierduți, spuse tânărul lăsând că-
că capul pe piept.

Urmă o tăcere lungă și dureroasă între cei doi tineri. Amândoi se lăsară pradă gândurilor, care erau departe de a fi vesele și pline de mulu-
mire.

Micul grup părăsise hanul către răsăritul soarelui; de atunci mersese o bună bucată în mare viteză. Indienii nu cunoșteau decât două feluri de mers: la pas sau la galop. Acum era nouă ore dimineața. De mult timp, Pielele Roșii lăsaseră departe în urmă Rio-Bravo del Norte pe care îl trecuseră printr'un vad; acum, galopau în plină pustă și mergeau dealungul unui pârâu numit Rio Puerco, afluent rătăcit al lui Rio Bravo, și care străbate ruinele încă mărețe ale unui din acele orașe imense pe care le-au semănat în trecerea lor Chichimecii, în epoca misterioasei lor migrațiuni. După ce trecură prin fața ruinelor unui edificiu impozant aproape intact și cunoscut în ținut sub numele de Calli de Motektizoma, adică Locuința lui Motekuzoma, — stăpânul aspru — în limba astecă, care după sistemul de a franțuzi toate numele, se transformase în Montezuma, ceea ce nu mai însemnă nimic, năca ceată se îndreptă spre o pădure uriașă, virgină, ale cărei vâruri verzi se vedeau la câteva sute de metri înainte și puțin către dreapta, când doi călăreți vopsiți cu totul și

inarmati până în dinți tășnă din pădure, îndreptându-se spre Lupul Roșu și tovarășii lui.

După câteva secunde, mai eși din pădure și un al treilea călăreț.

Acesta era îmbrăcat europenește, cu o eleganță fără seamăn; nu-i lipsea nimic; costum de vânatoare franțuzesc, pantaloni din piele de caprioară, cizme noi, pălărie din mătase cu voal verde; ținea o cravată în mână și călărea cu un talent nesperat un cal arab pur sânge.

În spatele călărețului, se iviră vreo douăzeci de războinici Apași galopând în ordine.

Văzând pe călărețul îmbrăcat europenește, d. de Charlus nu-și putu reține un strigăt de dureroasă surpriză.

— Ah! strigă dânsul, adresându-se fetei, nu suntem singurii de plână; uite alt nenorocit care și el, fără indoială este prizonierul demonilor acestora de Piei Roșii.

Fata zâmbi trist.

— Te înșeli scumpul meu Gaston, cavalerul acesta atât de elegant îmbrăcat nu este precum presupui prizonierul acestor păgâni, ci chiar șeful lor.

— Șeful lor! abia putu îngăima tânărul, complet zăpăcit.

— Da, Gaston, reluă dânsa cu blândețe, acesta este Rază de Soare în persoană. Dar uite-l că se apropie; îl vei putea judeca mai bine! mai ales să nu te arăți de loc surprins la vederea lui, ar jubila; amintește-ți că ești pri-

zosterul lui și ca atare rămâi în fața lui rece, demn și calm.

— Așa voi face, verișoară, fi pe pace.

— Chiar așa să-mi spui deacum înainte. Numai verișoară, că este mai bine, și fii calm.

Dânsa se așează mai comod în fundul trăsurii și așteaptă cu o indiferență prefăcută venirea șefului, pe care, fără voia lui, d. de Charlys, nu se putea împiedeca să nu-l examineze cu o surpriză crescândă.

Omul acesta era dăruit cu o mare frumusețe bărbătească; expresia figurii era rece, disprețuitoare, plictisită. Ținuta corectă; contele nu găsi nimic să-i reproșeze. Avea puține bljuterii: o șevalieră la inelarul mâinii stângi, un ac de cravată cu diamante și un lanț subțire de aur la ceas. Avea monoclu în ochi iar mânerul cravatei era o minune de cizelură semnată Froment Meurice.

— Ce înseamnă asta? se întrebă d. de Charlys, ce comedie joacă omul acesta? Este cu adevărat, un bărbat frumos, nici nu pot spune altfel, dar este totuși un indian. Poartă pecetea rasei. Poate că este unul din ultimii descendenți ai acelei mărețe rase de Incași care s'a păstrat pură dealungul secolelor și care și ei la rândul lor coborau din Asceți și Chichireci? Cu toată ura pe care acest om mi-o inspiră, trebuie să recunosc că este un specimen minunat.

Lupul Roșu, de îndată ce-l văzu pe marele șef al tribului pentru care el și tovarășii lui profesau o adevărată venerație spuse în soartă

câteva cuvinte tovarășilor săi, și aceștia imediat își opriră caii din mers.

Rază de Soare se apropia de trăsură cu pălăria în mână și după un grațios salut adresat fetei, îi spuse cu o voce armonioasă, blândă și într-o franțuzească perfectă, în dialectul din Tourena, această provincie franceză renumită prin eleganța stilului de vorbire a locuitorilor ei.

— Doamnă, am fost cât se poate de neliniștit, am petrecut cu adevărat o noapte îngrozitoare; acum slavă Domnului, iată-mă mai liniștit pentru că vă revăd frumoasă și seducătoare ca totdeauna.

— La ce bun atâta lingusire, domnul meu? răspunse puțin cam sec fata, îți închipui că n'am descoperit odjoasa cursă pe care mi-ai întins-o?

— Vai, doamnă, ce cuvinte urâte! răspunse marele șef, zâmbind într'una, dați atâta importanță unui lucru de nimic. Eu care îmi închipuiam că o să vă fac o surpriză mai mult decât plăcută redându-vă tovarășia logodnicului d-vs.

Aceste ultime cuvinte fură pronunțate cu o ironie abia perceptibilă, care nu scăpă totuși celor doi francezi.

Tânăra fată întoarse capul fără să răspundă. Își mușcă buzele pentru ca să nu lase să-i scape răspunsul pe care-l merita canalia.

— În curând, nădăjduesc că îmi veți da dreptate, doamnă, continuă șeful, înclinându-se adânc pe gâtul calului.

Apoi își întoarse calul și se găsi față în față cu d. de Charlus.

— D. conte de Charlys, nu-l așa, domnul meu? zise el salutând.

— Da, domnule, răspunse rece tânărul.

— Sunt încântat, domnul meu, de întâmplarea fericită care-mi procură onoarea de a face cunoștința domniei voastre. Dar ce înseamnă asta? strigă dânsul pe neașteptate. Ce înseamnă îndrăzneala aceasta? Imbecilii aceștia au avut ohrăsnicia să vă lege de calul pe care-l călăriți?

Se întoarse atunci spre Lupul Roșu căruia îi spusese mândat câteva cuvinte în limba apasă. Cel admonestat se inclină respectuos, puse piciorul la pământ și veni chiar el să deslege legăturile care îl fereau pe tânăr de calul său.

— Bine că tobul s'a pus la punct, zise vesel marele șef, iertați pe diavolii aceștia, vă rog. Domnule conte, nu prea știu să se poarte.

D. de Charlys nu se putu opri să nu râdă la această buladă.

— Sunt ca și iertați domnule, răspunse dânsul, n'am venit prin pustietățile acestea ca să regăsesc politețea și minunata civilizație franceză.

— Fapt este că noi suntem foarte înaroiati, reluă șeful cât se poate de serios.

— Și apoi, adăogă con ele, dacă au îndrăznit să pună mâna pe mine și eu la rândul meu l-am cam maltratată.

— Da, am auzit și eu vorbindu-se despre aceasta, a fost chiar și o mică încăierare. Cearta a fost iscată, cred, de un caraghios care vă însoțea. un vânător, un pungaș care, așa cum

spune dictonul nu-i nici carne nici pește. Dacă vreodată îmi va cădea în mână, îi închei repede socotelile; nu prea suntem prieteni unul cu altul. Dar să lăsăm deocamdată pe omul acesta, și să vorbim despre d-voastră, continuă el cât se poate de curtenitor. Se face târziu. Crei că vă este și foame. Nădăjduesc că-mi veți face cinstea să împărțiți cu mine un dejun modest. Fără nicio formalitate.

— Primesc invitația, d-voastră, tot atât de sincer cum mi-a fost făcută.

— Așa îmi place, fără nici o ceremonie între noi, să lăsăm pe mai târziu chestiunile serioase, cum spunea nu știu care tiran din antichitate. Vom vorbi despre Franța, țara asta pe care o iubesc atât de mult și unde am fost atât de fericit. Vom ciocni un pahar pentru prosperitatea ei.

— Cunoașteți Franța, domnul meu?

— Fără îndoială. Am fost aproape crescut la Paris, mi-am făcut studiile la Charlemagne; eram unul din elementele cele mai bune la Institutul Petit, din strada de Jouy Nr. 9; precum îmi amintesc foarte bine. Am obținut și premii la concursul general. Ah! Franța, scumpul meu conte, ce țară minunată și ce femeie adorabilă! Parisul, ce oraș dumnezeesc.

— Pentru că vă pare atât de rău după Paris, dați-mi voie să vă pun o întrebare: de ce l-ați părăsit?

— Ah! Desigur, că fără voi! m-am; eram tare
Bizonii albi.

fericit acolo, petreceam, făceam curte, în! aveam locul meu la Operă, ce să vă mai spun? Aveam și un apartament frumos în Allée des Veuves. Vai! A trebuit să părăsesc toate acestea. Tatăl meu a murit și a trebuit să-l înlocuiesc, datorită îmi cerea imperios să mă sacrific intru fericirea tribului meu. Am părăsit totul; astfel am revenit între ai mei. Și acum încă mai sunt mândrit de a fi părăsit viața aceea minunată!

Toate acestea fuseseră povestite franc, fermecător și, fără voia lui, contele se simțea cucerit. Omul acesta căpătase în ochii lui proporții aproape uriase. Nu știa ce să mai creadă despre el.

— Și la Paris se știa că sunteți fiul unui șef indian?

— Oh! nu, parizienii, îi știți cum sunt, sceptici, nu mai cred în nimic, nici chiar în existența sălbaticilor. Aș fi fost ridicul. Purtam numele de marchizul de Monteagudo și cum eram bogat nu mi se cerea mai mult; vă mărturisesc că aveam o groază de prieteni.

— Asta cred. Nu cumva sunteți chiar acel marchiz de Monteagudo care a lăsat la Paris o mare reputație de originalitate, ba chiar de excentricitate și care a plecat în America în urma unui nenorocit duel? Cu doi sau trei ani, înainte de intrarea mea în lume, se mai vorbea încă de el, cu toate că trecuse destul timp.

— Exact, chiar eu sunt, scumpul meu conte. Cam nouă ani sunt decând m'am înapoiat în patrie.

— Așa este, domnule, data-i exactă. Și nu vă gândiți să vă înapoiati în Franța într-o bună zi?

— Aș dori și eu, dar nu se mai poate, ce s'ar face cu acești bieți oameni care formează tribul meu? Sunt șeful lor și trebuie să rămân printre ei.

— Si totuși, viața pe care o duceți aici trebuie să fie cât se poate de plicticoasă după ce ați trăit așa cum ați trăit?

— Vă asigur că nu mă plictisesc, duc existența unui filozof; recitesc pe Ovidiu, Virgiliu, Seneca, Horațiu, toți autorii mei favoriți și timpul trece iute. Am ceea ce se cheamă „Aurea mediocritas”, ce-mi pot dori mai mult? Ah! câtă dreptate au Virgil și Horațiu când laudă farmecul colinelor și câmpiilor! Numai acolo ești fericit.

Entuziasmul acesta părea sincer. D. de Chaclys era mai derutat ca niciodată. Nu mai pricepea nimic. I se părea că trăește într'un vis, care începuse de mai bine de o oră.

De mult indienii intraseră în pădure și galopau pe sub frunziș. Un miros neplăcut gădila nările contelui. Ridică privirea și căută mășinal cauza. Observă că treceau pe lângă un cimitir indian, adică ajunseseră lângă un fel de ridicături din lemn pe care zăceau niște cadavre înfășurate în scoarță de copaci. Mii de păsări de pradă ospătau din rămășițele acestor morți.

Aproape pe neașteptate desigur se luminează, arborii părură că se dau la o parte și intrară într'un luminiiș împărțit aproape în două de un curs de apă, pe malurile căruia se aflau ora-

pate pitoresc o mulțime de toldos indiene, din piele de bizon, și de callis (case) construite în rond. Fiecare colibă era înconjurată de arbori fructiferi printre care creșteau plante leguminoase: usturoi, roșii, pepeni, etc.

Contele de Charlys ajunsese în sfârșit în satul principal al tribului Bizonilor A bi; tribul acesta puternic avea alte trei sate tot atât de mari ca și acesta situate într'un perimetru de vreo douăzeci de leghe. Locuitorii păreau triști, stăteau tăcuți în pragul caselor, fără să scoată nicio exclamație de bucurie, așa cum erau de obicei primiți mării războinici când veneau dintr'o expediție. Motivul acestei tristeți erau pierderile suferite chiar în aceeași zi prin moartea a patru dintre principalii lor șefi.

Dar dacă bărbații erau muți și întunecați în schimb femeile erau de o vorbărie fără seamăn. Acopereau de insulte și de blesteme pe străinii veniți, ajutate fiind și de urletele câinilor care făceau un cor groaznic.

Războinicii se opriră în piața satului, în fața unei colibe construite europenește, și al cărei interior avea un aspect foarte confortabil. În fața porții, se găsea altarul sfânt care nu trebuia să atingă pământul; era pus pe doi pari înfipti în pământ, și ale căror extremități formau un fel de furcă; în centrul pieții, se afla o imitație după arca lui Noe, cel dintâi om; la câțiva pași de arcă, contele observă, nu fără oarecare strângere de inimă, stălpul de tortură.

Șeful cei mare descălecă, aruncă hăturile unui

răstoinic și merse iute cu pălăria în mână, să-l ajute d-rei de Clayre să coboare din lîtieră.

— Precum vedeți domnule conte, zise ei adresându-se tânărului, m'am retras din strălucita viață a Parisului sub un cort. Aici sunt stăpîn, suveran absolut, și așa precum spune Horațiu în oda sa către Mecena: „chiar și stelele mă închină”.

— Cortul dvs. după cum vă place să-l numiți, mi se pare destul de luxos, răspunse contele plimbând o privire surprinsă asupra mobilierului din încăperile Razei de Soare, prin care gazda îl conduse curtenitor. Îți vine să te crezi în plin faubourg Saint-Germain.

— Da, este destul de convenabil, replică indianul cu o evidentă satisfacție; la plecarea mea din Paris, mi-am împachetat tot mobilierul ce-l aveam în locuința mea. M'a costat o sumă enormă ca să-l aduc până aici; dar ce vrei? Îmi place să stau comod.

— Fapt este că acest mobilier este foarte bogat și de cel mai bun gust; văd și multe tablouri semnate de maestri și care au o mare valoare. Intr'adevăr, trebuie să vă fi costat mult ca să le aduceți până aici.

— O sumă enormă. Scuzați-mă, dejunul trebuie să fie servit.

Oferi brațul d-rei de Clayre, și toți trei trecură în sala de mâncare unde fusese aranjată o masă încărcată numai cu mâncăruri fine.

Dejunul începu. Menuul era delicios.

Contele se hotărâse repede; bău și mănca

cu mare poftă. D-ra de Clayre aproape că nici nu se atinsese de nimic. Nici chiar glumele cele mai fine nu reușiră s'o înveselească. Tot timpul mesei tăcu având fruntea întunecată.

— Viața la Paris este tot așa de plăcută? întrebă șeful, servind oaspetelui un fileu de căprioară în sos maderă. Rossini, Auber, Ambroise Thomas, mai compun capod'opere? Ah! domnule conte, eu sunt lipsit aci de acest delicios 'dessert'. Din nefericire n'am putut aduce opera în America. Și Rotschild mai este miliardar? În comparație cu acest Cressus european, averea lui este nimic pe lângă a mea; dar la ce îmi folosește să fiu bogat? Viața mea nu-i de loc plăcută, afară de rarele ocazii când întâmplarea îmi aduce câte un oaspe așa de fermecător ca d-ța. Nu știu ce m'aș face dacă...! Dar gustați vă rog din acest Chateau-Yquem, pe clustea mea că este delicios!

Toate acestea fură spuse bând și mâncând și în modul cel mai fermecător.

— Iartă-mă domnule, zise contele, dând la parte farfuria; cred că am terminat această copioasă masă. Nu credeți oare, acum, că a venit vremea să ne ocupăm și de chestiunile noastre?

— La ce bun să coborîm din cer iar pe pământ, să părăsim Parisul ca să ajungem iar în plin pustiu american? răspunse Rază de Soare desfundând o sticlă de șampanie. De altfel desertul nici n'a fost servit; mai avem de luat cafeaua; să lăsăm afacerile pentru un moment. Îți amintești, ilustrul meu oaspe, de preceptul

acestui divin Horatiu, care ne sfăduiește să facăm tot ce-i grav și serios de o parte când este vorba de o masă excelentă și de o băutură divină? Chiar dacă ar trece mai multe zile, treburile serioase pot fi duse la bun sfârșit și după aceea... Ce dracu! Filozofie înaltă și sănătoasă! Mă pricep. Și pentru că mâine ai să fii pus la stâlpul de tortură și ars de viu, de ce să nu te bucuri azi de toate bunătățile? Haide! Este absurd să te grăbești.

— Ceeace spui, domnule, este odios! strigă blata fată; ai o purtare nedemnă.

Și dânsa făcu o mișcare ca pentru a se ridică de la masă.

— Hei, fermecătoare doamnă, făcu indianul cântând s'o reție, ce găsiți atât de nedemn în purtarea mea? Eu cred, din contră, că mă port ca un gentilom și nu ca un țiran sălbatec; îmi tratez prizonierul ca și când ar fi un oaspeț pretios. De ce s'ar putea plânge? Că are de suferit consecințele unei lupte? Cu ce pot remedia această stare de fapt? Fiecare țară are legile ei, moravurile și obiceiurile ei; la noi, prizonierii sunt arși; nu am nicio putere în această privință și nici n'aș ști cum să reacționez. Măine va fi pus la stâlp. Să profite astăzi de ziua de libertate pe care i-am hărăzit-o și de tot ceeace i se oferă.

— Este imposibil ca d-ta să vorbești serios. Domnule; sunt sigură că n'ai să ne supui unui tratament atât de barbar!...

— Oh! frumoasă doamnă, d-ta vei fi liberă;

țin prea mult la persoana d-tale ca să permit cuiva să se atingă de un fir de păr din fermecătorul d-tale căpsor.

— Să isprăvim odată, domnule, spuse contele. Fiindcă vă pretindeți gentilom, procedați ca atare. Nu sunteți de acord să primiți o sumă importantă pentru răscumpărarea noastră?

— Nu, sigur că nu, răspunse indianul aqale, aprinzându-și o țigare, nu mă interesează banii. Am destui și nu-mi trebuie mai mulți.

— Pretindeți că iubiți pe d-ra?

— Nu pretind, o iubesc la nebunie, scumpul meu conte și cea mai mare fericire a mea ar fi să mă căsătoresc cu ea.

— Aș prefera să mor! strigă Jeana cu forță.

— Foarte bine! vă veți schimba părerea...

— Dumnezeuastră știți că și eu o iubesc pe d-ra și că sunt logodit cu ea?

— Am auzit vorbindu-se și despre așa ceva.

— Ei bine, pentrucă suntem rivali, armele să hotărască.

Marele sef izbucni în hohote de râs.

— Ar fi o mică înșelătorie, spuse dânsul. Șansele nu sunt egale între noi. Ia gândiți-vă: d-ta iubești pe doamna, foarte bine; eu la fel; ea vă iubește și pe mine mă detestă; este foarte logic și nu mă plâng. Dar — cred că știți — există totdeauna câte un „dar”, d-ta și dânsa sunteți în puterea mea; nicio putere omenească nu poate să vă scoată din mâinile mele. Alci, situația se schimbă și toate șansele sunt de partea mea. Unul dintre regii d-voastră, cel

mai galant dintre toți, a spus: „Ades, femeia își schimbă gândurile”; am nădejdea, mai ales după ce vă voi fi suprimat și nu veți mai fi aici ca să vă revendicați drepturile, că voi reuși s'o conving.

— Domnule, zise rece contele, sculându-se de la masă și aruncându-i servelul în obraz, ești un mizerabil, o canalie de speța cea mai ordinară! Lui pare rău că te-am socotit drept un om cinstit și un gentilom.

Rază de Soare încrunță sprincenele, dar rămase nemiscat și rece în fața acestei insulte.

— Trebuie să fim indulgenți cu condamnații la moarte, zise el cu ironie; nici nu vreau să mă gândească la insulta ce mi-ai adus-o. Numai, că te rog să mă crezi, domnule conte, faci rău că atăți tigrul în bârlogul lui; mi-ar fi atât de ușor, dacă aş vrea, să mă răzbun într'un mod la care numai gândindu-te, te-ai cutremura.

— Domnule, strigă fata, împreunându-și mâinile și înclinându-se înaintea sefului, fi generos și mare; uită totul și lasă-ne liberi; la ce bun să ne torturezi astfel? Ce răzbunare mai nobilă decât să răspunzi unei insulte printr'o binefacere? Lasă-ne să plecăm și te vom binecuvârta.

— Pentru ca să consimț la această, doamnă, ar trebui ca să nu fiți atât de frumoasă pe cât surteți. Nu, nu veți pleca niciunul nici celălt; logodnicul d-tale va muri iar d-ța vei fi soția mea: această hotărâre rămâne neclintită. Pentru căsătoria noastră, cât mai curând! adăogă dânsul

golind o cupă de şampanie dintr'o înghiţitură.

— Nu te umili mai mult în faţa acestei bestii cu chip de om. Jeana nu-l mai rugă; mai uşor ai reuşi să înduioşezi o stâncă; dragostea noastră este mai puternică decât toate chinurile pe care răutatea lui drăcească a ştiut să le inventeze. Planul lui nu va isbândi niciodată, căci amândoi vor dispărea din calea lui.

— Ai dreptate Gaston, să murim împreună mai curând decât să suferim aceste odioase injurii, strigă ea în prăda exaltării.

— Da, iubita mea Jeana, logodnica mea scumpă, însă nu fără să-i fi opus până în ultima secundă o energetică rezistenţă.

Si înainte ca îndjianul să-i fi putut bănui intenţia, tânărul se aruncă spre o panoplie care împodobeşte o latură a sălei de mâncare, luă două revolve, o puşcă şi un pumnal lung; aceste arme erau încărcate. Poziţia precară în care se poate găsi un şef de trib pe neaşteptate, cere asemenea precauţiuni din partea lui Rază de Soare.

CAP. VIII

REVANȘA LUI OLIVIER

D. de Charlgs apucă în brațe fata, și se refugiază cu ea într'un unghiu al camerei, unde se așază holărât în fața ei cu câte un revolver în fiecare mână.

— Dă-mi mie pumnalul! strigă d-ra de Clayre apucând arma pe care o ascunse în sân. Acum Domnul fie lăudat, suntem siguri că scăpăm de mizerabilul acesta.

— Ei bine! Dacă așa stau lucrurile, strigă Rază de Soare în culmea furiei, fie, veți muri amândoi.

Duse repede la buze un fluer de aur, dar înainte de a putea da vreun semnal, desigur convenit dinainte, un zgomot înfricoșător izbucni de afară; împușcături numeroase, amestecate cu gemete și cu țipete de groază ajunseră până la ei.

Doi sau trei indieni intrară înfricoșați în sala de mâncare, strigând:

— Vânătorii! Ocelolt... șaful este înconjurat.

Suntem pierduți! Vin albi! Vin albi!

— Mii de draci! urlă Rază de Soare. Când voi reuși oare să-l dobor pe acest mizerabil vânător care n'are alt nume decât pe acela de Olivier?

Făcî o mișcare pentru a se năpusti afară, dar d. de Charllys se aruncă înaintea lui.

— Mai întâi să ne răfuim noi doi, domnul meu, zise el.

— Da, între noi doi, răspunse șeful scrășnind din dinți.

Și el se aruncă cu pumnalul asupra tânărului; acesta îl aștepta hotărât și lăsând la o parte armele de foc, din spirit de cavalerism, se servi de pumnalul pe care Jeana îl înăpoiase.

O luptă teribilă, pe viață și pe moarte, se angajă între cei doi rivali; se cuprinseseră în brațe și încercară pe rând să se trănțească și să se lovească cu pumnalele. Ochii lor aruncau fulgere; respirația lor șuerătoare scăpa cu greutate printre dinții strânși. Cei doi nu mai aveau nimic omenesc în ei; erau niște bestii sălbatice care n'aveau decât scop, o singură dorință: să se sfășie.

Jeana, în genunchi, în mijlocul sălei, cu mâinile împreunate, cu fața plină de lacrimi, se ruga fierbinte.

Pe neașteptate, ușile și ferestrele sburară în zădări și în casă năvăliră vreo douăzeci de vânători, în fruntea cărora se afla Olivier.

Oamenii aceștia se băfuseră și ei la rândul lor, nebunește: aveau hainele rupte, pline de

sânge și de noroi; puștile erau încă fumegând, și pe fețele lor se putea citi violența luptei pe care o susținuseră. Un fum des înfășura toată casa; ardea satul. Vânătorii îl dăduseră pradă flăcărilor pentru ca să dispară odată pentru totdeauna depe suprafața pământului.

— Dumnezeu este cu noi! urlă Olivier aruncându-se cu bucurie spre tânăra fată și ridicând-o de jos. Pe cât se vede am ajuns la timp.

Cei doi luptători se rostogoleau într-una pe jos; întâmplarea făcu pe conte să se găsească peste dușmanul lui; el ridică pumnul gata să-l înfigă în piept; vânătorul îi opri brațul.

— Nu, îi spuse Olivier, nu trebuie să moară astfel acest monstru, pătat cu sângele celor mai odioase crime; un gentilom nu trebuie să îndeplinească oficial de călău.

La un semn al lui Olivier, tovarășii lui apucară pe marele șef. Deși acesta opuse o rezistență furioasă, vânătorii reușiră să-l lege solid.

— Ce mai este de făcut? întrebă un vânător.

— Să i se aplice legea talionului; avea cîinele să-și ardă de vii prizonierii; la fel să fie și el ars, răspunse rece Olivier; dealtfel este un sclerat nedemn de iertare; a abuzat de educația pe care a primit-o și de cunoștințele pe cari le-a dobândit în Europa, pentru ca să se facă tiranul și călăul în preerii tocmai a acelor care i-au deschis ochii la lumina culturii.

— Săracul! spuse în batjocură unul din vânători; vorbea așa de bine latinește!

D-ra de Claire și d. de Charlys, intervenire

cu o căldură demnă de toate elogiile pentru omul ale cărui victime erau să cadă: dar Olivier rămase neclintit în hotărârea lui.

— Nu, răspunse nemilosul vânător, rugămintelor lor; trebuie un exemplu: aici suntem în preerie. Legile țărilor civilizate nu ne apără câtuși de puțin; atunci trebuie să ne apărăm noi singuri.

Și întorcându-se spre tovarășii lui.

— Cu toții cunoașteți pe omul acesta, adăugă dârsul: îi știți toate crimile; ce hotărâți cu el?

— Să fie linșat, răspunseră toți într-o voce.

— Aceasta-i sentința cea mai pimerită! zise Olivier.

— Da, o sentință dreaptă! repetară vânătorii.

Marcie șef al Bizonilor Albi fu imediat legat de o mobilă, atât de puternic încât să nu poată rupe legăturile și părăsit chiar în casa lui pe care flăcările începuseră să o mistue.

De cum puseră mâna pe el, Rază de Soare nu mai scosese nicio vorbă. Rămăsese nemișcat și indiferent în aparență, la tot ceea ce se petrecea în jurul lui.

Când toată lumea se îndepărtă, Olivier știu că nu mai putea fi văzut, intra din nou în casă, cu riscul de a fi îngropat sub ruine; se apropie de condamnat care privea cu groază la flăcările carei năntau spre el ca niște fășii de mătase roșii.

— Ar fi trebuit să te las să mori pe rug, zise Olivier scoțând un pistol de la centură pe care îl puse la tâmpla Indianului: oricât de canalie

ai fi, nu vreau să mori în chipul acesta oribil; încredințează-ți sufletul lui Dumnezeu.

— Îți mulțumesc, spuse Rază de Soare, și două lacrimi îi picură din ochi. Ești bun; ții binecuvântat... Stăpâne, aibi milă de mine!...

Vânătorul apăsă pe trăgaci; se auzi o detonătură.

Satul cel mare al Bizonilor Albi murise.

Uf! făcu vânătorul; poate că am fost prea slab față de mizerabilul acesta. Îmi este perfect egal, sunt mulțumit că am procedat astfel; acum am conștiința împăcată.

Și plecă după tovarășii săi.

Două ore mai târziu, vânătorii părăsiră satul Bizonilor Albi, care nu mai era decât un morman de cenușe.

Cei câțiva indieni scăpați dela masacru fugiseră în toate direcțiile.

— Încăierarea a fost sdravănă, cum s'ar zice; nu-i așa domnișoară? întrebă Olivier ne tănăra fată; jurasem însă tatălui d-voastră să vă salvez și mi-am ținut făgăduiala. Nădăjduiesc că va fi mulțumit de mine.

— Și mie, prietene, mi-ai salvat viața, spuse contele repede.

— Oh! d-ta, domnule conte, ești afară din cauză: eu d. de Clayre am socoteli vecni. Era și timpul să intervin, altfel ar fi fost prea târziu.

Contele și logodnica lui strânseră călduros mâna bravului vânător căruia nu știau cum să-l mărturisească recunoștința lor.

EPILOG.

Sase luni mai târziu în biserica catedrală din Mexico, contele Gaston de Charlys se căsătorește cu d-ra de Clayre, în prezența unei afluențe numeroase și simpatice.

Vânătorul Olivier și consulul general al Franței serviră drept martori d-lui de Charlys.

În ziua următoare binecuvântărei divine, tânăra pereche plecă la Vera-Cruz. Cei doi soți se înapoiau în Franța, unde voiau să se stabilească definitiv.

Înainte de a părăsi Mexico, contele făcu lui Olivier propuneri strălucite, de a-l însoți în Europa. Olivier refuză categoric. Atunci contele îi oferî o sumă importantă pe care clastitul vânător o respinse cu încăpățănare sub pretext că totul avea să se aranjeze cu d. de Clayre.

După plecarea contelui, el se înapoia în puștetățile care îl făceau atât de fericit.

Autorul acestor rânduri a avut fericirea de a lua cina săptămăna trecută cu d. și d-na de Charlys, în vila lor fermecătoare de la Auteuil, unde trăesc retrași și fericiți în mijlocul copiilor pe care îi iubesc nespus.

Toate peripețiile acestei povestiri stranie sunt adevărate. Rază de Soare nu este un produs al imaginației mele scriitoricești; a existat așa cum vi l'am prezentat; l'am cunoscut și eu. Pentru anumite motive particulare am schimbat doar datele și numele personajilor.

Si acum, iubite cititor, la revedere și iartă greșelile autorului.